

Два lata aneksji

Mija dwa lata odkąd Rosja rozpoczęła aneksję Krymu. 20 lutego w centrum Łucka Tatarzy Krymscy zorganizowali wiec przypominający o tych wydarzeniach. Następnie w Wołyńskiej Obwodowej Bibliotece Młodzieżowej odbyło się spotkanie, na którym rozmawiano o tym, co się dzieje na półwyspie oraz o sytuacji, w której znaleźli się Tatarzy Krymscy.

Uczestnicy wiecu zgromadzili się po to, by przypomnieć wydarzenia sprzed dwóch lat, kiedy okupowano Krym oraz by wyrazić protest przeciwko aneksji. Dużo się mówiło o nadziei na to, że półwysep niebawem znowu zostanie częścią Ukrainy. Także Tatarzy Krymscy, m.in. kierownik NGO «Tatarzy Krymscy Wołynia» Serwer Zejnidinow, opowiedzieli o represjach, stosowanych przez władze okupacyjne wobec przedstawicieli ich narodowości na Krymie. Codziennie tam odbywają się przeszukania w domach i organizacjach, zatrzymania, wykradania ludzi, nawet zabójstwa, nie mówiąc już o tym, że zakazano działalności Medżlisu oraz wjazdu liderów narodu krymskotatarskiego na półwysep. Istnieje również zagrożenie dla wszystkich proukraińskich mieszkańców półwyspu, którzy zostali praktycznie zupełnie odizolowani. Z kolei Enwer Bekirow z NGO «Krym SOS» wyraził zaniepokojenie, że na tle wydarzeń w Syrii, problemów terroryzmu międzynarodowego, sytuacji na wschodzie Ukrainy, problem Krymu odszedł na drugi plan. Jednak zdaniem Tatarów Krymskich, należy rozmawiać o Krymie, organizować różne wydarzenia,

wzbudzać zainteresowanie społeczności międzynarodowej, sprzyjać wprowadzeniu jeszcze większej liczby sankcji dla Rosji.

Potem wszyscy chętni mieli możliwość wzięcia udziału w spotkaniu odbywającym się w Wołyńskiej Obwodowej Bibliotece Młodzieżowej, na którym Enwer Bekirow szczegółowo opowiedział o sytuacji na Krymie. Podzielił się przemyśleniami o tym, że fala przeszukiwań w rodzinach Tatarów Krymskich odbywa się zgodnie z opracowaną technologią i że władze okupacyjne robią wszystko po to, by mieszkańcy krymskotatarscy kojarzyli się wyłącznie z terrorystami. «Jednak Tatarzy Krymscy nigdy nie byli ekstremistami. Obecnie tylko we Lwowie mieszka około 2 tys. Tatarów Krymskich. Ani razu nie wymagaliśmy w stosunku do siebie jakiejś szczególnej uwagi, ponieważ rozumiemy, że w tym społeczeństwie jesteśmy na prawach gości» – zaznaczył on. Poinformował, że we Lwowie udało się otworzyć Centrum Kultury Islamskiej, a także dodał, że Tatarzy Krymscy, którzy przebywają teraz we Lwowie nie domagają się otwarcia meczetu, mimo tego, że jest to dla nich bardzo

Два роки анексії

Минає два роки, відколи Росія розпочала кампанію щодо анексії Криму. 20 лютого в центрі Луцька представники кримськотатарського населення організували мітинг пам'яті про ті події, а згодом у Волинській обласній бібліотеці для юнацтва відбулася зустріч, на якій обговорили ситуацію на півострові та становище кримських татар.

Учасники мітингу зібралися для того, щоб пригадати жакливі події дворічної давнини, коли окупували Крим, та висловити свій протест проти анексії. Прозвучало багато сподівань, що незабаром півострів знову стане частиною України. Також кримські татари, зокрема керівник ГО «Кримські татари Волині» Сервер Зейнідінов, розповіли про утиски представників своєї національності в Криму, які чинить окупаційна влада. Там щодня проводяться обшуки в домівках, організаціях, відбуваються затримання, викрадення людей, навіть вбивства, не говорячи вже про заборону Меджлісу та в'їзду до Криму кримськотатарських лідерів. Існує загроза й для всього проукраїнського населення півострова, яке фактично опинилося в повній ізоляції. У свою чергу Enwer Bekirow із ГО «Крим SOS» висловив занепокоєння тим, що на фоні подій у Сирії, проблемами міжнародного тероризму, ситуації на сході України питання Криму відійшло на другий план. Проте, на думку кримських татар, потрібно говорити про Крим, проводити різноманітні заходи, привер-

тати увагу міжнародної спільноти, сприяти введенню ще більшої кількості санкцій для Росії.

Опісля всі охочі мали можливість відвідати зустріч у Волинській обласній бібліотеці для юнацтва, на якій Enwer Bekirow детально розказав про ситуацію в Криму. Він поділився роздумами про те, що хвиля обшуків у родинах кримських татар відбувається за відпрацьованою технологією і що окупаційна влада робить усе для того, щоб кримськотатарське населення асоціювалося виключно з терористами. «Проте кримські татари ніколи не були екстремістами. Зараз близько 2 тис. кримських татар проживають лише у Львові. Ми жодного разу не вимагали особливого ставлення до себе, адже розуміємо, що перебуваємо в цьому суспільстві в статусі гостей», – зазначив громадський діяч. Він повідомив, що у Львові вдалося відкрити ісламський культурний центр, а також додав, що кримські татари, які зараз знаходяться у Львові, не вимагають відкрити там мечеть, хоча це для них дуже важливо: «Як сказав мій знайомий, мечеть – там, де я живу, там, де я виховую своїх

Вилучено 295 584,96 кг бурштину

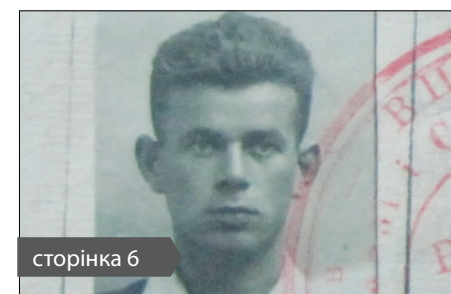
Ujęto 295 584,96 kg bursztynu

сторінка 4

Засуджено до вищої міри покарання

Skazany na karę śmierci

сторінка 6

Знаємо переможців

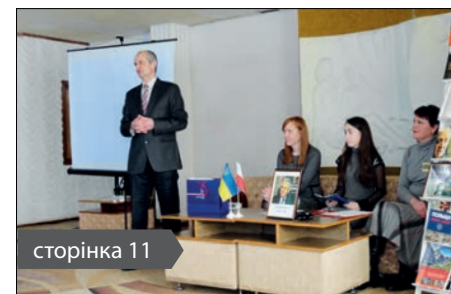
Znamy zwycięzców

сторінка 9

Знайомство з Гербертом

Spotkanie z Herbertem

сторінка 11

Стипендія імені
Кшиштофа Скубішевського

Stypendium imienia
Krzysztofa Skubiszewskiego

**STYPENDIUM I DOTACJA
IMIENIA KRZYSZTOFA SKUBISZEWSKIEGO 2016**

*Ministra Spraw Zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej (1989–1993),
pierwszego ministra spraw zagranicznych po odzyskaniu Niepodległości*

dla kandydatów z
Europy Środkowej, Bałkanów, krajów Bałtyckich,
Europy Wschodniej, Rosji, Azji Środkowej i krajów Kaukazu

сторінка 12

*Pod honorowym patronatem
Ministra Spraw Zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej*

ważne: «Jak powiedział mój znajomy, meczet jest tam, gdzie mieszkam, gdzie wychowuję swoje dzieci, moja wiara jest moim meczetem».

Enwer Bekirow podzielił się swoimi przemyśleniami co do przyszłości Rosji: «Ludzie czekają, aż upadnie imperium. To dotyczy mieszkańców Tatarstanu, Baszkortostanu, Czuwaszji, Czebzeni i in. Po upadku imperium powstanie co najmniej 15 niepodległych państw. W każdym z tych krajów działa mocna opozycja wyczekująca na swoją szansę. Putinowi udaje się utrzymać władzę tylko za pomocą strachu, ale procesy rozpadu już się zaczęły, co można zauważyć na przykładzie reakcji ludzi na tzw. moskiewską «Noc kryształową» (9 lutego 2016 r.). Najpotężniejsze wojsko, najmocniejsze sankcje nie działają w reżimie totalitarnym, kiedy giną ludzie».

Mówiono także o blokadzie Krymu oraz problemach współistnienia Tatarów Krymskich z mieszkańcami okupowanego półwyspu: «Za każdym razem, kiedy gaśnie światło, mieszkańcy półwyspu przeklinają Tatarów Krymskich. To ma wpływ na poziom wzajemnej tolerancji. Z początkiem blokady wszystkie oskarżenia są kierowane w stronę Tatarów Krymskich. Blokada Krymu jest jednak potrzebna i już dała pierwsze skutki: nie prowadzimy handlu z okupantem i nie prowokujemy korupcji na granicy» – powiedział Enwer Bekirow.

Przedstawiciel «Krym SOS» podzielił się też tym, że technologie manipulacyjne mają duży wpływ na mieszkańców Krymu: «Nie mogę powiedzieć, że większość chce powrotu do Ukrainy, to nie jest tak. Inaczej mieszkańcy Krymu zaczęli myśleć tylko wówczas, gdy Ukraina zrobi pewne kroki w kierunku rozwoju, w końcu zwalczy korupcję itd.» Enwer Bekirow jest przekonany, że w obecnej sytuacji duża wina leży po stronie władzy ukraińskiej, która nie zauważała ruchów prorosyjskich na Krymie, a całą uwagę kierowała na Tatarów Krymskich, którzy podobno chcieli oddzielić się patrząc w stronę Turcji: «Władze ukraińskie, zwłaszcza w okresie rządów Partii Regionów, nie wspierały społeczności krymskotatarskiej w zakresie rozwoju kultury, oświaty (nie otwierały żadnej państwowej szkoły krymskotatarskiej), nie pomagały materialnie... Przy tym obecność rosyjska na Krymie istniała zawsze. Dorastałem w ukraińskim mieście na Krymie, w centrum którego przez całe 23 lata wisiał baner, który wisi tam dotychczas: «Na zawsze z Rosją, na zawsze z rosyjskim narodem!»

Enwer Bekirow opowiedział też o działalności organizacji «Krym SOS», która została założona w pierwszych dniach okupacji półwyspu, na początku jako informacyjna strona w Facebook. Inicjatywę udało się rozwinąć dzięki wysiłkowi Alima Alijewa (obecnie jest prezesem organizacji krajowej), Tamili Taszewej i Sewgil Musajewej-Borowyk (obecnie redaktor naczelny «Ukraińskiej Prawdy»). Strona powstała ze względu na konieczność otrzymania sprawdzonej informacji o sytuacji na Krymie, kiedy prorosyjskie ruchy zaczęły się aktywizować, przejęto jedynostki wojskowe, zdarzały się przypadki przemocy i ludzie zaczęli uciekać z półwyspu.

Dzisiaj organizacja ma trzy ośrodki: w Kijowie, Chersoniu i Lwowie. Jedną z najważniejszych misji organizacji – praca z wewnątrzprzebiegającymi osobami, przesiedleńcami z Ługańska i Doniecka również. «Krym SOS» realizuje też różne programy humanitarne, daje prawne wsparcie przesiedleńcom, organizuje wydarzenia kulturalne. Więcej o działalności organizacji, jej różnych projektach można dowiedzieć się na stronie <http://krymsos.com/>. Jest tu informacja o sfalsyfikowanych sprawach, przypadkach presji władzy na media, o osobach zaginionych, zabitych, niewinnie osądzonych i uwięzionych.

Na spotkaniu zaprezentowano nowy projekt NGO «Krym SOS» – mapę interakcyjną, która daje możliwość śledzenia, co czyni okupant na Krymie. Ten projekt jest nastawiony nie tylko na ukraińską społeczność, ale również na zagraniczną, ponieważ strona jest dostępna także w języku angielskim. «Od momentu okupacji Krymu przez Rosję, sytuacja z prawami człowieka znacznie się pogorszyła. W lutym 2014 r. władze Krymu zaczęły szeroko zakrojony atak na prawa i wolności człowieka... Reżim okupacyjny zachęca do masowych przekroczeń łącznie z wykradaniem, bezprawnymi zatrzymaniami i przemocą nad Tatarami Krymskimi, działaczami, dziennikarzami itd...» – zaznaczono na stronie. Obecnie na mapie widnieje 217 przypadków łamania praw człowieka na Krymie. Mapa jest obecna pod linkiem: <http://crimeamap.krymsos.com/ru/map.html>.

Organizatorzy także przedstawili «wystawę przemocy» – zdjęcia Tatarów Krymskich, Ukraińców, Rosjan, przedstawicieli innych narodowości, którzy nie wspierali okupacji, aneksji Krymu przez Rosję i słono za to zapłacili: ktoś własnym życiem, ktoś wolnością, a czyjeś losy są obecnie nieznane... Było tu też zdjęcie Achtema Czyjgozy, zastępcy przewodniczącego Medżlisu Narodu Krymskotatarskiego, który obecnie przebywa w więzieniu.

Na zakończenie pokazano film dokumentalny Konstantyna Borodina, Serhija Pilguja i Jurija Szulipy «Anatomia aneksji».

Olga SZERSZEŃ

dzieci, moja wiara – це моя мечеть».

Prотягом зустрічі Енвер Бекіров поділився своїми міркуваннями щодо майбутнього Росії: «Люди чекають, коли рухне імперія. Це стосується населення Татарстану, Башкирії, Чувашії, Чечні та ін. Коли імперія рухне, то виникнуть не менше 15-ти незалежних держав. Всередині кожної – сильна опозиція, яка вичікує свого шансу. Досі лише на страхові Путін тримає владу, але процеси руйнації вже почалися, що можна простежити на прикладі реакції людей на «Ніч довгих ковзів» (9 лютого 2016 р.). Найпотужніша армія, найсильніші санкції не впливають в тоталітарному режимі, коли гинуть люди».

Дійшла мова й до блокади Krymu та проблеми співжиття кримських татар із мешканцями окупованого півострова: «Кожного разу, коли гасне світло, лунають прокляття в сторону кримських татар. Це впливає на побутовий рівень терпимості один до одного. Із початком блокади всі звинувачення адресують кримськотатарському населенню. Але блокада Krymu таки потрібна, і вона вже дала перші результати: ми не торгуємо з окупантом та не провокуємо корупцію на кордоні», – сказав Енвер Бекіров.

Представник ГО «Крим SOS» поділився й тим, що все ж таки маніпуляційні технології мають значний вплив на населення Krymu: «Я не можу сказати, що більшість хоче повернення до України, це не так. По-іншому жителі Krymu стануть думати тільки тоді, коли Україна зробить певні кроки вперед у розвитку, нарешті подолає корупцію та ін.» Енвер Бекіров переконаний, що в сьогоднішній ситуації в значній мірі винна й українська влада, яка не помічала prorosyjskich рухів у Krymu, а всю увагу приділяла кримським татарам, які нібито хотіли відокремитися й поглядали в бік Туреччини: «Українська влада, особливо в період правління Партії регіонів, не сприяла кримськотатарському населенню в розвитку культури, освіти (не було відкрито жодної державної кримськотатарської школи), не допомагала матеріально... При цьому російська присутність у Кри-

му була завжди. Я виріс в українському місті в Krymu, в центрі якого всі ці 23 роки висів банер, що і зараз там знаходиться: «Навеки с Россией, навеки с русским народом!»

Енвер Бекіров розповів і про діяльність організації «Крим SOS», яка була створена з перших днів окупації півострова, спочатку як інформаційний ресурс у Facebook. Ініціативу вдалося розвинути завдяки зусиллям Аліма Алієва (зараз очолює організацію у всій країні), Таміли Ташевої та Севгіль Мусаєвої-Боровик (нині головний редактор «Української правди»). Ресурс виник із необхідності отримання достовірної інформації про ситуацію в Krymu, коли почали наростати prorosyjski рухи, було захоплено військові частини, траплялися випадки насильства й люди стали виїжджати з території півострова.

На сьогодні організація має три осередки: в Києві, Херсоні та Львові. Одна з найважливіших місій організації – робота з внутрішньо переміщеними особами, з переселенцями з Луганська та Донецька також. «Крим SOS» впроваджує й різні гуманітарні програми, надає юридичну підтримку переселенцям, проводить культурні заходи. Детально про діяльність організації, її різноманітні проекти можна ознайомитися на сайті: <http://krymsos.com/>. На Інтернет-сторінці доступна й інформація про сфабриковані справи, випадки тиску окупаційної влади на ЗМІ, зниклих безвісти, вбитих, невинно засуджених й ув'язнених осіб.

Також на зустрічі було презентовано новий проект ГО «Крим SOS» – інтерактивну карту, яка дає змогу відслідковувати, що коїть загарбник у Krymu. Цей проект розрахований не лише на українську аудиторію, а й на закордонну, адже ресурс доступний і англійською мовою. «Із моменту окупації Росією ситуація з правами людини в Krymu істотно погіршилася. З лютого 2014 р. влада Krymu почала масштабний наступ на права і свободи людини... Окупаційний режим заохочує масові порушення, включаючи викрадення, незаконні затримання та насильство над кримськими татарами, активістами, журналістами та іншими особами...» – зазначено на сторінці ресурсу. Зараз на карті відображено 217 випадків порушення прав людини в Krymu. Карта доступна за посиланням: <http://crimeamap.krymsos.com/ru/map.html>.

Організатори також представили своєрідну «виставку насильства» – фото кримських татар, українців, росіян, представників інших національностей, які не підтримали окупацію, анексію Krymu Росією та змушені були дорого за це заплатити: хтось своїм життям, хтось своєю свободою, а хтось взагалі зник безвісти... Серед усіх інших було й фото Ахтема Чийгози, заступника голови Меджлісу кримськотатарського народу, який зараз перебуває за ґратами.

На завершення присутнім запропонували до перегляду документальний фільм Костянтина Бородіна, Сергія Пільгуя та Юрія Шуліпи «Анатомія анексії».

Ольга ШЕРШЕНЬ

Wieczór pamięci w Równem

W drugą rocznicę tragicznych wydarzeń na Majdanie w ukraińskich miastach i wsiach wspomniano tych, którzy stracili życie podczas Rewolucji Godności.

20 lutego w Równem odbył się wieczór pamięci Bohaterów Niebiańskiej Sotni. Majdan Niepodległości, jak i w czasach Rewolucji Godności, wypełnił się setkami ludzi. Wieczór rozpoczął się minutą ciszy, a chwilę potem odczytano nazwiska wszystkich bohaterów Ukrainy, którzy stracili życie w czasie Euromajdanu w latach 2013–2014. W niebo wypuszczono dziesiątki lampionów, jako symbol pamięci o tych, którzy już nigdy nie wrócą do swoich domów.

Przedstawiciele kościoła prawosławnego, greckokatolickiego i rzymskokatolickiego wspólnie modlili się za poległych, a osoby zabierające głos wyrażali nadzieję, że nie była to śmierć daremna i że na Ukrainie jednak dojdzie do zmian. Uczestnicy akcji zapalili znicze i złożyli kwiaty przed drewnianym krzyżem, który stoi na rówieńskim Majdanie Niepodległości z czasów Rewolucji Godności oraz przy ścianie Bohaterów Niebiańskiej Sotni.

Jarosław KOWALCZUK

Вечір пам'яті в Рівному

У другу річницю трагічних подій на Майдані в українських містах та селах відбулися заходи, на яких вшановували загиблих під час Революції Гідності.

20 лютого в Рівному пройшов вечір пам'яті Героїв Небесної Сотні. Майдан Незалежності, як і в часи Революції гідності, заповнили сотні людей. Вечір розпочався із вшанування героїв хвилиною мовчання. Потім зачитали прізвища всіх героїв України, які віддали свої життя під час Євромайдану 2013–2014 рр. У небо випустили десятки символічних ліхтариків, як пам'ять про тих, хто вже ніколи не повернеться додому.

Спільну молитву провели представники православного, греко-католицького та римокатолицького духовенства. Під час промов висловлювали надію на те, що в державі все ж відбудуться зміни на краще. Учасники акції запалили лампадки та поклали квіти біля дерев'яного хреста, який стоїть на рівненському Майдані Незалежності з часів Революції Гідності, та біля стіни Героїв Небесної Сотні.

Ярослав КОВАЛЬЧУК

Rozmowa o planach

Dziennikarze i konsulowie rozmawiali o planach Konsulatu Generalnego RP w Łucku na 2016 r., o najważniejszych wydarzeniach roku w Polsce oraz o wzajemnej komunikacji.

18 lutego Konsulat Generalny RP w Łucku zorganizował spotkanie z dziennikarzami. Placówkę dyplomatyczną reprezentowali konsul Krzysztof Sawicki, wicekonsulowie Elżbieta Zielińska i Marek Zapór. Przedstawili oni plany Konsulatu na rok 2016 oraz poinformowali o imprezach, które mają się odbyć w najbliższym czasie.

Podczas spotkania konsul Krzysztof Sawicki poinformował, że 23–25 czerwca 2016 r. w Łucku będzie się odbywała międzynarodowa konferencja naukowa «Konflikty etniczne okresu II wojny światowej: doświadczenia Europy Środkowo-Wschodniej». W trakcie konferencji zostaną omówione następujące kwestie: konflikty etniczne na terenie Europy Środkowo-Wschodniej w pierwszej połowie XX wieku, ich przyczyny, konflikty etniczne oraz obecność negatywnych stereotypów w historiografii i prasie, ideologia, mity, pamięć historyczna o konfliktach etnicznych z okresu II wojny światowej w świadomości mieszkańców Europy Środkowo-Wschodniej. Według Krzysztofa Sawickiego swój udział w konferencji potwierdzili: Grzegorz Motyka, Zbigniew Bujak, Taras Wozniak, Andrij Pawlyszyn i in.

Wicekonsul Elżbieta Zielińska zwróciła uwagę na to, że podjęcie pogłębionej dyskusji na temat konfliktów etnicznych w naszym regionie jest niezwykle ważne, w kontekście zbliżającej się premiery filmu «Wołyń» Wojciecha Smarzowskiego. Reżyser znany jest z tego, że w swoich filmach podejmuje trudne, prowokacyjne tematy. «Nie chcemy skandali z powodu tej premiery. Potraktujmy film jako artystyczną wizję reżysera - ma do niej prawo» – powiedziała wicekonsul.

Konsulat we współpracy z polskim IPN organizuje także kilka spotkań na Wschodnioeuropejskim Uniwersytecie Narodowym imienia Łesi Ukrainki. Będzie kontynuowana prezentacja projektu «Pojednanie przez trudną pamięć». Odbędą się wystawy, poświęcone m.in. Polakom, którzy ratowali Żydów w czasie Holokaustu czy niemiecko-polskiemu pojednaniu.

22–23 kwietnia w Tarnopolu odbędą się Targi Edukacyjne. Według wicekonsul Elżbiety Zielińskiej dadzą one możliwość zapoznania się z ofertą edukacyjną polskich szkół wyższych bezpośrednio od ich przedstawicieli.

Konsul Marek Zapór poinformował, że przy wsparciu Konsulatu Generalnego, w Instytucie Filologii i Dziennikarstwa WUN imienia Łesi Ukrainki zostanie otwarty punkt wymiany książek (bookcrossing), zadaniem którego będzie ułatwienie studentom i wszystkim chętnym, dostępu do literatury w języku polskim. Punk-

tem opiekować się będą studenci pierwszego roku filologii polskiej.

Podczas spotkania rozmawiano także o popiepszeniu komunikacji między dziennikarzami i Konsulatem oraz o ważnych wydarzeniach, które odbędą się w Polsce w 2016 r. Są to XXXI Światowe Dni Młodzieży, szczyt NATO w Warszawie, imprezy w ramach programu «Wrocław – Europejska Stolica Kultury 2016», obchody 1050-lecia Chrztu Polski, targi książek oraz festiwale filmowe.

Natalia DENYSIUK

Розмова про плани

Журналісти та консули говорили про заходи, які у 2016 р. проведе Генеральне консульство РП у Луцьку, найважливіші польські події року та особливості взаємної комунікації.

OPEN'ER FESTIVAL 2016

WROCLAW 2016
Europejska Stolica Kultury

59 Warszawa Jesień 16-24 września 2016
Międzynarodowy Festiwal Muzyki Współczesnej

16-24 September 2016 59 Warsaw Autumn
International Festival of Contemporary Music

18 лютого Генеральне консульство РП у Луцьку провело зустріч із журналістами. Інституцію репрезентували konsul Кшиштоф Савицький та віце-консули Ельжбета Зелінська і Marek Запур. Вони представили план роботи консульства у 2016 р. та поінформували про важливі заходи, що плануються в Польщі найближчим часом.

Під час зустрічі konsul Кшиштоф Савицький повідомив, що 23–25 червня 2016 р. в Луцьку відбудуватиметься міжнародна наукова конференція «Етнічні конфлікти часу Другої

світової війни: досвід Центрально-Східної Європи». У ході конференції науковці обговорять, зокрема, етнічні конфлікти на території Центрально-Східної Європи в першій половині XX ст., причини їх виникнення, висвітлення етнічних конфліктів та існування негативних стереотипів у національних історіографіях і в пресі, ідеологію, міфи, історичну пам'ять про етнічні конфлікти Другої світової війни в суспільній свідомості народів Центрально-Східної Європи. За словами Кшиштофа Савицького, участь у конференції вже підтвердили Гжегож Мотика, Збігнев Буйак, Тарас Возняк, Андрій Павлишин та інші.

Віце-консул Ельжбета Зелінська звернула увагу на те, що обговорювати ці питання в нашому регіоні потрібно також тому, що в цьому році заплановано прем'єру фільму «Волинь» польського режисера Войцеха Смажовського. Він відомий тим, що береться за фільми зі складною та провокаційною тематикою. «Ми не хочемо робити скандалів, пов'язаних із цією прем'єрою. Це мистецьке бачення режисера, який має на це право», – сказала консул.

Консульство у співпраці з польським IPN організує також кілька заходів, які відбудуться в Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки. Продовжиться презентація проекту «Поєднання через важку пам'ять». Відбудуться виставки, присвячені, зокрема, полякам, які рятували життя євреїв під час Голокосту, німецько-польському примиренню тощо.

22–23 квітня в Тернополі пройде «Освітній ярмарок». Як зазначила Ельжбета Зелінська, на ньому можна буде дізнатися про освітні пропозиції на пряму від представників польських навчальних закладів.

Консул Marek Запур повідомив і про те, що за підтримки Генерального консульства в Інституті філології та журналістики СЛУ відкриють пункт букросингу, де студенти та всі охочі зможуть безкоштовно обмінятися польськими книжками. Ним опікуватимуться студенти першого курсу, які навчаються за спеціальністю «Мова та література (польська)».

На зустрічі йшлося також про покращення комунікації між журналістами й консульством та про найважливіші події, що відбудуться в Польщі у 2016 р.: XXXI Світові дні молоді, саміт НАТО у Варшаві, заходи в рамках програми «Вроцлав – Європейська столиця культури – 2016» і відзначення 1050 років хрещення Польщі, книжкові ярмарки та кінофестивалі.

Наталія ДЕНИСІУК

MARSZAŁEK SENATU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Stanisław Karczewski

List Marszałka Senatu RP do Polaków za granicą

Serdecznie zapraszamy do zapoznania się z listem wystosowanym przez Marszałka Senatu RP do Polonii i Polaków zamieszkałych za granicą.

W swoim liście Marszałek Senatu RP, Stanisław Karczewski, zaprasza Polonię i Polaków zamieszkałych za granicą do wzięcia udziału w konsultacjach, mających na celu wypracowanie modelu współpracy Senatu ze środowiskiem polskim poza granicami kraju.

Szanowni Państwo,

podzielając opinię środowisk polonijnych, że tylko partnerska współpraca władz Rzeczypospolitej Polskiej i Polonii może przyczynić do wykorzystania potencjału prawie dwudziestomilionowej rzeszy osób polskiego pochodzenia, zapraszam Państwa do wspólnego wypracowania nowego modelu zlecenia realizacji zadań publicznych w zakresie opieki nad Polonią i Polakami za granicą.

Historia polskiego parlamentaryzmu po 1989 roku nierozwalnie związana jest z opieką Senatu Rzeczypospolitej Polskiej nad rodakami w świecie. Szczególna rola Senatu w podtrzymywaniu tożsamości narodowej Polaków mieszkających na obczyźnie wywodzi się z międzywojennej tradycji patronowania wychodźstwu. To z inicjatywy marszałka Senatu I kadencji Andrzeja Stelmachowskiego, Izba wyższa sprawuje opiekę nad Polonią i Polakami za granicą.

Zdecydowało o tym przekonanie, że to właśnie Senat ma ku temu szczególny mandat narodu wyrażony w wolnych wyborach. W ten sposób Senat kontynuuje tradycję II Rzeczypospolitej.

Każda z ośmiu kadencji odrodzonego Senatu odcisnęła piętno na relacjach z rodakami w świecie. Rok 2012 przyniósł zmiany w działalności Izby na rzecz Polonii i Polaków poza granicami. Środki budżetowe na ten cel znalazły się w gestii Ministerstwa Spraw Zagranicznych. W IX kadencji Senatu, która rozpoczęła się 12 listopada 2015 roku, opieka Senatu nad Polonią i Polakami za granicą ponownie będzie miała także wymiar finansowy. W trosce o stabilność procedowania i współpracy z Państwem, 23 grudnia 2015 roku podpisałem z wiceministrem spraw zagranicznych oświadczenie uwzględniające Senat w rozpoczętej w MSZ procedurze konkursowej na rok 2016.

Senat już teraz chciałby prawidłowo rozpoznać współczesne potrzeby Polonii i Polaków za granicą tak, by w efekcie stworzyć model opieki oraz procedurę finansowania, które pozwolą je skutecznie zaspokoić i kreować spójną politykę polonijną.

W związku z tym zwracam się z prośbą do środowisk polonijnych oraz współpracujących z nimi organizacji pozarządowych o wyrażenie opinii, zgłoszenie propozycji i uwag dotyczących Państwa

doświadczeń z realizacji zadań publicznych w zakresie opieki nad Polonią i Polakami za granicą oraz współpracy z organami władzy publicznej w ostatnim ćwierćwieczu. Będzie to pomocne w ocenie kondycji środowisk i organizacji oraz wyzwań, jakie rysują się we wzajemnych relacjach na przyszłość.

Odpowiedzi przesłane do Kancelarii Senatu będą przedmiotem naszych analiz i posłużą wypracowaniu możliwie najlepszego sposobu finansowania opieki nad Polonią i Polakami za granicą na następne lata. Proszę kierować je do końca marca 2016 roku na adres korespondencyjny:

Kancelaria Senatu
Biuro Analiz i Dokumentacji
Zespół ds. Polonijnych
ul. Wiejska 6

lub e-mail: Polonia@senat.gov.pl

2 polonijni
Stanisław Karczewski

Źródło: luck.msz.gov.pl

«Gorączka bursztynowa» na granicy

«Бурштинова лихоманка» на кордоні

Mimo zakazu wywozu surowca bursztynowego z Ukrainy, w 2015 r. odnotowano dużo przypadków przemycania jantaru.

Według wołyńskich celników, przemytnicy najczęściej chowają bursztyn przed kontrolą celną w rzeczach osobistych. Wykorzystywane są także specjalnie sporządzone skrytki, wmontowane w konstrukcyjnych próżniach samochodu, które są poddawane rozbiórce i montażowi.

Aby przewieźć bursztyn przez granicę, ludzie stosują różne sztuczki. Na przykład, w lutym tego roku usiłowano wywieźć z Ukrainy na Białoruś worki z nieobrobionym bursztynem, chowając go pod pestkami słonecznika. Jak informuje strona «Nowosti Belorusi», zarekwirowano wówczas 42 worki o wadze 800 kg. Kamienie przekazano do kontroli.

Według informacji Państwowej Służby Granicznej Ukrainy w 2015 r. na granicy polsko-ukraińskiej doszło do 65 prób wywieżenia bursztynu z Ukrainy. Funkcjonariusze służby wykryli 605 kg tego surowca.

W ciągu 2015 r. pracownicy Urzędu Celnego w obwodzie wołyńskim nie dopuścili do 33 prób bezprawnego przemieszczenia przez granicę celną kamieni szlachetnych o pochodzeniu organicznym. W sprawach o przekroczenie regulacji celnych ujęto 295 584,96 kg bursztynu. Wartość już ocenionego przez ekspertów bursztynu wynosi 9 145 834 hrn. Celnicy ujawnili wiele przypadków wywożenia bursztynu w czasie przejazdu obywateli przez «zielony korytarz».

Za przemyt bursztynu na Ukrainie przewidziano karę grzywny, konfiskację bursztynu lub samochodu.

Według Kodeksu Celnego próba przewiezienia towaru z pominięciem kontroli celnej oraz z wykorzystaniem skrytek i innych zasobów przez nadanie mu wyglądu innego towaru, pociąga za sobą odpowiedzialność. Przewidziano karę grzywny od pięciuset do tysiąca nieopodatkowanych minimum dochodów obywateli lub konfiskatę tych towarów, a także konfiskatę

towarów wraz ze specjalnie przygotowanymi skrytkami i pojazdami, które były wykorzystywane do przemytu towarów przez granicę celną Ukrainy.

Bursztyn, który przechodzi na rzecz skarbu państwa, zgodnie z postanowieniami sądu jest przekazywany do Państwowego Magazynu Metali i Kamieni Wartościowych Ukrainy.

W odpowiedzi na nasze pytanie Ministerstwo Finansów Rzeczypospolitej Polski przekazało następującą informację w sprawie nielegalnego procederu: w 2015 r. doszło do 225 przypadków nielegalnego przewiezienia bursztynu przez granicę polsko-ukraińską. W Białej Podlaskie zarejestrowano 101 przypadków, w Białymstoku – 1, w Olsztynie – 11, w Przemyśle – 110, w Warszawie – 2.

Rzecznik Prasowy Ministra Finansów Rzeczypospolitej Polski Wiesława Dróżdź poinformował o odpowiedzialności przewidzianej za nielegalne przewożenie bursztynu. Według niej, bursztyn nieprzetworzony objęty jest w Polsce «0» stawką celną, natomiast jest opodatkowany VAT-em 23%, a zatem wymaga przedstawienia organowi celnemu. Unikanie opodatkowania w zależności od wysokości uszczuplenia kwalifikowane jest jako przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe.

W pierwszym przypadku czyn podlega karze grzywny do 17 758 000 zł lub karze pozbawienia wolności do lat 5 albo obu tym karom łącznie. Wykroczenie zagrożone jest natomiast karą grzywny do 37 000 zł.

Ponadto wobec przemyconego bursztynu, a także narzędzi i innych przedmiotów służących popełnieniu czynu zabronionego (np. środka przewozowego) może być orzeczony przepadek na rzecz Skarbu Państwa».

Maja GOŁUB

Попри заборону вивезення бурштину-сирцю з України, у 2015 р. зафіксовано багато випадків контрабанди «сонячного каміння».

За інформацією волинських митників, контрабандисти найчастіше переховують бурштин від митного контролю в особистих речах. Використовують також спеціально виготовлені сховища, пристосовані в конструктивних порожнинах автомобіля, що попередньо піддаються розбиранню та монтажу.

Щоб перевезти бурштин через митницю, люди вдаються до хитрощів. Наприклад, у лютому цього року намагалися вивезти з України в Білорусь пакет із необробленим бурштином, прикривши його соняшниковим насінням. Як повідомляє сайт «Новости Белоруси», тоді вилучили 42 мішки, загальною вагою 800 кг. Каміння передали на перевірку.

За даними Державної прикордонної служби України, у 2015 р. на польській ділянці кордону під час 65 спроб вивозу з України було виявлено 605 кг бурштину.

Упродовж 2015 р. працівники волинської митниці припинили 33 спроби незаконного переміщення через митний кордон дорогоцінного каміння органічного утворення бурштину. У справах про порушення митних правил вилучено 295 584,96 кг бурштину. Вартість вже оціненого експертами бурштину становить 9 мільйонів 145 тисяч 834 грн. Митники виявили чимало випадків вивезення бурштину під час переміщення громадян із використанням суми «зеленого коридору».

За контрабанду бурштину в Україні можуть оштрафувати, конфіскувати бурштин або авто. Тобто той, хто везе контрабанду, ризикує залишитися не лише без дорогоцінного каміння, а й без транспортного засобу.

Згідно з Митним кодексом спроба перевезення товару, приховуючи його від митного контролю, з використанням сховищ та інших засобів, шляхом надання йому вигляду іншого товару, тягне за собою відповідальність. Передбачено, зокрема, накладення штрафу в розмірі від п'ятисот до тисячі неоподаткову-

ваних мінімумів доходів громадян або конфіскацію цих товарів, а також конфіскацію товарів із спеціально виготовленими сховищами та транспортних засобів, які використовували для переміщення товарів через митний кордон України.

Бурштин, що переходить у власність держави, відповідно до постанов суду передають у Державне сховище дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння України.

На наш запит Міністерство фінансів Республіки Польща надало інформацію щодо виявлення нелегального перевезення бурштину на польсько-українському кордоні. Впродовж 2015 р. було 225 випадків незаконного перевезення бурштину. В Білій Підлясці зафіксовано 101 випадок, в Білостоці – 1, в Ольштині – 11, в Перемишлі – 110, у Варшаві – 2.

Прес-секретар Міністерства фінансів Республіки Польща Веслава Друждж повідомила, яку відповідальність передбачено за незаконне перевезення «сонячного каміння». За її словами, в Польщі на необроблений бурштин встановлено нульову ставку ввізного мита, натомість ПДВ становить 23 %. З огляду на це існує вимога представити його для митного контролю. Ухилення від оподаткування залежно від суми розцінюється як фіскальний злочин або податкове правопорушення.

За незаконне перевезення необробленого бурштину передбачено штраф до 17 758 000 злотих або позбавлення волі до 5 років, або поєднання обох цих покарань. Покарання за податкове правопорушення передбачає штраф розміром до 37 000 злотих.

Окрім цього, контрабандний бурштин, знаряддя та інші предмети, які використовували з метою здійснення протиправної дії (наприклад, транспортний засіб), можуть конфіскувати на користь державної скарбниці.

Мая ГОЛУБ

Język polski
jest ą-ę!

Секція студентів-полоністів Волині Товариства вчителів польської мови імені Габріелі Запольської в Луцьку за підтримки Генерального консульства РП у Луцьку та Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки оголошує набір слухачів на безкоштовні курси польської мови. Заняття проводитимуть студенти відділення полоністики Інституту філології та журналістики ЧНУ імені Лесі Українки.

Просимо надсилати заявки на електронну адресу: stud.pol.wolyn@gmail.com.

Про деталі можна запитувати за телефонами: 0961886510 – Олена, 0633177037 – Ольга, 0664730430 – Анастасія, 0989905840 – Яна.

Пам'яті Олени Левчанивської

На пам'ять про Олену Левчанівську

18 lutego w Pałacu Kultury Miasta Łucka odbył się koncert poświęcony 135. rocznicy urodzin działaczki politycznej i społecznej, senatorki Rzeczypospolitej w latach 1922–1927 Ołeny Lewczaniwskiej.

135-й річниці від дня народження політичної та громадської діячки, члена Сенату Речі Посполитої в 1922–1927 рр. Олени Левчанівської було присвячено концерт, який відбувся 18 лютого в Палаці культури міста Луцька.

Na początku organizatorzy pokazali krótki film, w którym mieszkańców Łucka zapytano o Olenę Lewczaniwską. Niestety, nie wszyscy mieszkańcy miasta wiedzą, kim jest ta osoba, chociaż w mieście w 2007 r. jedną z ulic nazwano jej imieniem, a także ustawiono tablicę pamiątkową. Dlatego doktor historii sztuki Wschodnioeuropejskiego Uniwersytetu Narodowego im. Łesi Ukrainki, kierownik Wołyńskiego Oddziału Społeczno-Oświatowej Fundacji «Джерело» (pol. Źródło) Lesia Kosakowska szczegółowo zapoznała zgromadzonych z biografią Ołeny Lewczaniwskiej, jej działalnością społeczną i poglądami.

Wiele faktów na temat senatorki znane są dzięki jej córce Irynie Lewczaniwskiej, mistrzyni filmu amatorskiego i fotografii artystycznej. Widzowie mieli okazję obejrzeć jej film «Moja matka», nagrany na podstawie zdjęć z archiwum rodzinnego, który był laureatem ukraińskiego festiwalu kina amatorskiego w Kijowie. W filmie Iryna nie tylko wspomina o matce, ale również pokazuje historię całej swojej rodziny.

Kilka słów o Olenie Lewczaniwskiej powiedział także zaproszeni naukowcy. Profesor WUN im. Łesi Ukrainki, prezes Związku Krajoznawców na Wołyniu dr Gennadij Bondarenko zwrócił uwagę na problem określenia dokładnej daty i miejsca śmierci Lewczaniwskiej, opowiedział o programie «Zrehabilitowani przez historię» i planach na wzniesienie w Łucku pomnika senatorki, ponieważ «tacy ludzie jak Olena Lewczaniwska zasługują na to, żeby pamięć o nich żyła w naszych sercach i w sercach przyszłych pokoleń».

O tragicznych losach ukraińskiej inteligencji mówiła także docent Katedry Politologii WUN im. Łesi Ukrainki, kierownik miejskiej organizacji Wszzechukraińskiego Towarzystwa «Proswita» im. Tarasa Szewczenki dr Myroslawa Filipowycz, która zaznaczyła, że idee «Proswity» Lewczaniwska, mimo wszelkich przeszkód,niosła przez całe swoje życie. «Takie akcje są potrzebne nam po to, żeby nie zapominać o tym, jak tacy wybitni działacze nieśli dobro, duch «Proswity» i bronili własnych poglądów» – dodała ona.

Swoimi wystąpieniami wieczór uświetnili uczniowie Wołyńskiej Państwowej Wyższej Szkoły Kultury i Sztuki imienia Igora Strawieńskiego oraz Szkoły Ogólnokształcącej I–II stopnia imienia Ołeny Lewczaniwskiej (wiesi Łyniw w rejonie Łokaczynskim).

Koncert odbył się przy wsparciu Społeczno-Oświatowej Fundacji «Джерело», Łuckiej Rady Miejskiej, WUN im. Łesi Ukrainki oraz Pałacu Kultury Miasta Łucka.

Ołena Karliwna Lewczaniwska (z domu Grodzińska) urodziła się 21 stycznia 1881 r. w majątku Horodno (obecnie wieś Łyniw) na Wołyniu. Wykształcenie podstawowe otrzymała w domu. W 1903 r. eksternistycznie zdała egzaminy za cały kurs przy Aleksandrijskim Gimnazjum dla kobiet w Piotrogradzie. Później wstąpiła na Uniwersytet w Wiedniu na Wydział Filologiczny, ale po śmierci ojca nie ukończyła nauki i wróciła na Wołyń. W 1905 r. wyszła za mąż za Aleksandra Lewczaniwskiego. Razem wyjechali najpierw do Piotrogradu, a następnie do Moskwy, gdzie Ołena ukończyła Wydział Historyczny na Wyższych Kursach Żeńskich.

Jeszcze przed I wojną światową Ołena otworzyła w Horodnie szkołę. Zajęcia odbywały się w języku ukraińskim w rodzinnym domu Grodzińskich. Oprócz lekcji dla dzieci, w szkole, w godzinach wieczornych, odbywały się warsztaty literackie dla dorosłych.

W latach 1917–1919 Ołena Lewczaniwska mieszkała w Żytomierzu, gdzie pracowała w «Proswiti» i jako wykładowca w szkole dla dorosłych. Była współorganizatorką Klubu Ukraiń-

skiego, uczestniczyła w wydawnictwie «Gazety Wołyńskiej» i «Obywatela». Pod koniec 1919 r. wróciła na Wołyń, gdzie prowadziła dobroczynną sekcję powiatowej «Proswity».

Lewczaniwska jest pierwszą kobietą-senatorem z Wołynia. Została wybrana do Senatu Rzeczypospolitej w 1922 r. Była członkiem komisji do spraw zagranicznych. W Senacie broniła interesów ukraińskich, białoruskich i innych narodowości, opiekowała się stanem szkolnictwa ukraińskiego, poruszyła kwestię praw i statusu kobiet. Była również członkiem Ukraińskiego Klubu Parlamentarnego, współzałożycielką międzynarodowej organizacji kobiet «Liga Pokoju i Wolności», uczestniczyła w rejestracji statutu Związku Ukrainek Wołynia (1927 r.). Wielokrotnie występowała na różnych kongresach za granicą, co nie było dla niej dużym problemem, ponieważ biegle rozmawiała w języku francuskim, niemieckim i włoskim.

Działalność Ołeny Lewczaniwskiej wielokrotnie oceniano jako antypaństwową propagandę, jej sprawę szczegółowo rozpatrywano, ale nie prowadzono w stosunku do niej żadnego śledztwa, prawdopodobnie żeby nie zaszkodzić reputacji Senatu Rzeczypospolitej.

Po ukończeniu pełnomocnictw senatorskich w 1927 r. Ołena Lewczaniwska mieszkała w Łucku, a potem z córką Iryną przeniosła się do Łynowa. We wrześniu 1939 r. jej posiadłość przeszła na własność radzieckiego komitetu wiejskiego, a w dniu 22 listopada została wezwana na przesłuchanie do centrum powiatowego w Horochowie.

Po przeprowadzeniu przeszukiwania 24 grudnia 1939 r. Ołena Lewczaniwska została aresztowana. Dalszy jej los wciąż nie jest dokładnie znany. Niektóre źródła podają, że zmarła w Kazachstanie, gdzie ją deportowano. Ale według innych źródeł, od stycznia 1940 r. znajdowała się w więzieniu w Łucku. Tam 24 kwietnia 1940 r. osądzono ją na karę śmierci. Prawdziwość ostatniej wersji potwierdza fakt, że imię Ołeny Lewczaniwskiej wymieniono na liście rozstrzelanych w 1940 r. Ukraińców, którą w 1994 r. Moskwa przekazała na wniosek Polski.

Olga SZERSZEN

Na początku zaходу organizatorzy продемонstrували невелике відео, в якому лучан зачитували про Олену Левчанівську. І хоча в Луцьку з 2007 р. одну з вулиць названо на честь сенатorkи Левчанівської, встановлено меморіальну дошку на пам'ять про неї, на жаль, не всі мешканці міста знають, що це за особа. Тому протягом усього дійства ведуча, кандидат мистецтвознавства, доцент Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки, голова волинського осередку громадсько-просвітницького фонду «Джерело» Леся Косаківська, детально ознайомлювала присутніх із біографією Олени Левчанівської, її громадською діяльністю, поглядами на життя.

Багато фактів про сенатorkу відомо завдяки її дочці, майстрині аматорського кіно та художньої фотографії Ірині Левчанівській. Гості заходу мали можливість переглянути її фільм, відзнятий на основі фотографій із сімейного архіву, «Моя мама», який став лауреатом Всеукраїнського фестивалю аматорського кіно в Києві. У стрічці Ірина згадує не лише про матір, а й загалом висвітлює історію усієї своєї родини.

Поділилися своїми думками про Олену Левчанівську й запрошені науковці. Так, професор ЧНУ імені Лесі Українки, кандидат історичних наук, голова організації краєзнавців Волині Геннадій Бондаренко звернувся увагу на проблему визначення точної дати та місця смерті Левчанівської, розповів про програму «Реабілітовані історією» та про плани розміщення в Луцьку пам'ятника сенатorkі, адже «такі люди, як Олена Левчанівська, заслуговують на те, щоб пам'ять про них жила в наших серцях і в серцях наступних поколінь».

Про трагічні долі інших українських інтелегентів нагадала у своїй промові кандидат історичних наук, доцент кафедри політології ЧНУ імені Лесі Українки, голова міської організації всеукраїнського товариства «Просвіта» імені Тараса Шевченка Мирослава Філіпович, яка також зауважила, що просвітницькі ідеї Левчанівська, попри всі перепони, пронесла крізь усе своє життя. «Подібні заходи потрібні нам для того, щоб не забувати добро, просвітницький дух, вміння відстоювати власні погляди таких визначних діячів», – додала вона.

Прикрасили вечір своїми виступами вихованці Волинського державного училища

культури і мистецтв імені Ігоря Стравінського та Загальноосвітньої школи I–II ступенів імені Олени Левчанівської (село Линів Локачинського району).

Захід відбувся за підтримки громадсько-просвітницького фонду імені Івана Фещенка-Чопівського «Джерело», Луцької міської ради, ЧНУ імені Лесі Українки та Палацу культури міста Луцька.

Олена Карпівна Левчанівська (у дівоцтві Гродзіньська) народилася 21 січня 1881 р. в маєтку Городно (зараз село Линів) на Волині. Початкову освіту отримала вдома. У 1903 р. при Олександрійській жіночій гімназії в Петрограді екстерном склала іспити за повний курс. Пізніше вступила до Віденського університету на філологічний факультет, проте через смерть батька не закінчила навчання й повернулася на Волинь. У 1905 р. вийшла заміж за Олександра Левчанівського. Разом вони виїхали спочатку до Петрограда, а потім до Москви, де Олена на Вищих жіночих курсах закінчила історичний відділ.

Ще перед Першою світовою війною Олена відкривала в Городно школу. Заняття відбувалися українською мовою в родинному будинку Гродзіньських. Окрім навчання дітей, вечорами в школі проводили й літературні читання для дорослих.

Упродовж 1917–1919 рр. Олена Левчанівська проживала в Житомирі, де працювала в «Просвіті», викладаючи в школі для дорослих. Співорганізувала Український клуб, брала участь у виданні «Волинської газети» та «Громадянина». Наприкінці 1919 р. повернулася на Волинь й очолила благодійну секцію повітової «Просвіти».

Левчанівська – перша жінка-сенатор від Волині, обрана до Сенату Речі Посполитої в 1922 р. Вона стала членом комісії закордонних справ. У Сенаті відстоювала інтереси українців, білорусів та представників інших національностей, опікувалася становленням українського шкільництва, порушувала питання прав та становища жінок. Також була членом Українського парламентського клубу, співзасновницею міжнародної жіночої організації «Ліга миру і свободи», брала участь у реєстрації статуту Союзу українок Волині (1927 р.). Олена часто виступала на різноманітних з'їздах за кордоном, що не становило для неї великої проблеми, адже вона вільно розмовляла французькою, німецькою та італійською мовами.

Діяльність Олени Левчанівської неодноразово оцінювали як антидержавну агітацію, її справу детально не вивчали, проте під листство сенатorkу так і не взяли, ймовірно, щоб не шкодити репутації Сенату Речі Посполитої.

Після закінчення сенаторських повноважень у 1927 р. Олена Левчанівська проживала в Луцьку, потім із донькою Іриною переїхала в Линів. У вересні 1939 р. її господарство перейшло у власність радянського сільського комітету, а 22 листопада її викликали на допит до повітового центру в Горохові.

Після проведеного обшуку 24 грудня 1939 р. Олену Левчанівську заарештували. Подальша її доля досі точно не відома. Деякі джерела подають, що загинула вона в Казахстані, куди її депортували. А за іншими даними, із січня 1940 р. вона перебувала в луцькій в'язниці. Там 24 квітня 1940 р. їй винесли смертний вирок. Правдивість останньої версії підтверджує той факт, що ім'я Олени Левчанівської зазначено в списках розстріляних у 1940 р. українців, які в 1994 р. Москва передала на запит Польщі.

Ольга ШЕРШЕНЬ

Ocaleni od zapomnienia: Witold Zdzisław Lazurek

Повернуті із забуття: Вітольд-Здіслав Ляzureк

Kontynuując cykl artykułów o Polakach, uczestnikach antysowieckiego ruchu konspiracyjnego, proponujemy Czytelnikom szkic biograficzny o Witoldzie Lazurku.

Продовжуючи цикл статей про поляків, учасників антирадянського конспіративного руху, пропонуємо увазі читачів біографічний нарис про Вітольда Ляzureка.

Witold Zdzisław Lazurek urodził się 1919 r. w Opolu Lubelskim. Jego ojciec Grzegorz Lazurek, z zawodu piekarz, zmarł w 1925 r. Matka Eleonora Demska (po drugim ślubie, ur. w 1900 r.) pracowała jako nauczycielka w jednej z rówieńskich szkół. W Równem rodzina Lazurków mieszkała pod adresem: ulica 1 Maja 25, mieszkanie 2 (w latach 20–30 była to ulica Jagiellońska, obecnie ulica Piotra Mohyły).

W okresie 1927–1931 Witold Lazurek uczęszczał do szkoły powszechnej i należał do organizacji harcerskiej. W latach 1937–1939 służył w wojsku w 44. Pułku Piechoty, ułokowanym w Równem. Po ukończeniu służby został zmobilizowany na wojnę niemiecko-polską, skąd wrócił na początku października 1939 r.

Jego starszy brat Grzegorz po rozpoczęciu wojny został również zmobilizowany do Wojska Polskiego. Młodszy brat Zbigniew (ur. w 1925 r.) i siostra Wanda (ur. ok. 1918 r.) mieszkali w Równem.

Po powrocie z frontu Witold zorganizował wokół siebie grupę osób, która miała zamiar przedostać się na Węgry. Byli to Kotek Szumski, Zygmunt Syńko i Tadeusz Strzelecki. Chłopcy chcieli załatwić wizy w Konsulacie Węgierskim we Lwowie, ale nie znaleźli go. Postanowili więc wyjechać nielegalnie. To się im jednak nie udało. Witold został zatrzymany przez policję i nadzorowany przez przewodnika wagonowego wyjechał z dworca Skole do Lwowa. Widział też, że jego kolegów aresztowano i pod strażą zabrano z kolejowego dworca. Wśród nich był też brat Witolda – Grzegorz. Po powrocie do Równego Witold znowu zorganizował inną grupę, która również planowała wyjazd za granicę. Później Aleksander Mucha, Witold Lazurek, Kazimierz Pruszyński i Matuszewski (imię nie jest znane) wyjechali do Lwowa, gdzie przebywali dwa tygodnie czekając na fałszywe dokumenty. Jednak i tym razem plany Witolda nie powiodły się – oskarżono go o to, że powiedział swojemu znajomemu Leonowi Szuszkiewiczowi o zamiarach wyjazdu grupy na Węgry. Chłopak musiał znowu wracać do Równego. Przez pewien czas był pracownikiem technicznym w szkole nr 16.

25 czerwca 1940 r. Witold Lazurek został aresztowany i osadzony w rówieńskim więzieniu. Podejrzewano go o udział w polskiej antysowieckiej organizacji podziemnej.

Podczas zatrzymania znaleziono u niego fiński nóż, aparat fotograficzny i siedem kaset do niego, znaczki ucznia szkoły wojskowej i odznakę harcerską. Przejęto również u niego 174 złotych 45 groszy, które przekazano do działu finansowego Zarządu NKWD w obwodzie rówieńskim.

Po wielogodzinnych nocnych przesłuchaniach, że zaczął składać zeznania. Powiedział, że koleżanka jego matki, nauczycielka Janina Dwienakowska (prawdziwe imię – Janina Dynakowska), na początku maja 1940 r. poprosiła, aby w ich domu na kilka dni zatrzymał się oficer Wojska Polskiego, który miał na imię Tadeusz. Mężczyzna 5–7 dni przebywał w mieszkaniu Lazurków, którzy nie wiedzieli, że w rzeczywistości jest to płk Tadeusz Majewski. Przyjechał on z Warszawy w celu organizacji ośrodka podziemnego Związku Walki Zbrojnej (ZWZ) w województwie wołyńskim i w tym czasie dobrze poznał Witolda.

Witold Lazurek zdobył już wcześniej doświadczenie w grupie podziemnej, do której na początku listopada 1939 r. wciągnął go tutejszy mieszkaniec Waclaw Dygurski. Na jego polecenie Witold założył swoją piątkę konspiracyjną, do której należeli: syn osadnika Tadeusz Sadlak, Mieczysław Matkowski, Eugeniusz Miaskowski i Adam Sikorski. Wykonał też drugie zadanie zlecone przez Waclawa Dygurskiego dotyczące gromadzenia broni dla potrzeb podziemia. Od Anatola Ignaczaka Witold dowiedział się, że w

okolicach cegielni schowano armatę przeciwpancerną, strzelby, 2–3 karabiny maszynowe i kilka granatów. Według Waclawa Dygurskiego, na dzień 17 grudnia 1939 r. dowództwo organizacji podziemnej zaplanowało zbrojne powstanie przeciw bolszewikom. Jednak później, gdy Witold Lazurek spytał Dygurskiego, dlaczego nie doszło do powstania, ten odpowiedział, że bez wsparcia Anglii i Francji, jakkolwiek ruch oporu nie ma szans, tak więc na razie z powodu porażki sojuszników w walce z Niemcami liczyć na ich pomoc nie ma sensu. W niedługim czasie założona przez Witolda piątka rozpadła się.

Pod koniec stycznia 1940 r. Tadeusz Sadlak poinformował Witolda Lazurka, że chce się z nim spotkać ksiądz Stanisław Zientara. Podczas rozmowy Zientara powiedział im o konieczności prowadzenia wśród lokalnych Polaków propagandy antyżydowskiej i antysowieckiej, w ten sposób budując podstawę rozwoju odzyskanej Polski. Po tej rozmowie Witold Lazurek przychodził do księdza posłuchać audycji radiowych nadawanych z Londynu. Później, po kolejnych zatrzymaniach, dochodzenie śledcze powiązano w jedno.

15 maja 1940 r. Janina Dynakowska odnalazła Witolda i poinformowała go, że pan Tadeusz chce go zobaczyć. W czasie tego spotkania dowiedział się, że Tadeusz ma pseudonim Szmigiel i przyjechał, aby zorganizować i stanąć na czele podziemnego ruchu oporu, którego celem jest odzyskanie przez Polskę niepodległości. Wtedy Witold postanowił dołączyć do organizacji podziemnej i złożyć przysięgę osobiście na ręce Tadeusza Majewskiego. Przekonane o szczerej intencji chłopca, 17 maja dowództwo ZWZ–2 zleciło mu pierwsze zadanie. Witold miał pojechać do Łucka i za pomocą hasła odnaleźć w jednym z konspiracyjnych mieszkań przy ulicy Cegielskiej 10 (nazwa ulicy widocznie została błędnie zapisana, bo w Łucku nie było takiej ulicy, była natomiast ulica Cegielniana, obecnie Cegielna – red.) Ryszarda Burdę (prawdziwe imię Ryszard Kasprzycki), który pod koniec stycznia 1940 r. razem z Tadeuszem Majewskim przybył na Wołyń. Jednak w nocy z 17 na 18 maja przyjechał on do

Chłopcu довелося ні з чим повертатися в Рівне. Якийсь час Вітольд працював техпрацівником у неповній середній школі № 16.

25 червня 1940 р. Вітольда Ляzureка арештували та доправили до рівненської в'язниці. Його підозрювали в участі в польській антирадянській підпільній організації.

Під час арешту у хлопця вилучили фінський ніж, фотоапарат і сім касет до нього, значки учня військової школи та харцера. Також у нього відібрали 174 злотих 45 грошів, які було передано до фінансового відділу УНКВС у Рівненській області.

На нічних багатогодинних допитах в'язень почав давати свідчення. Вітольд розповів, що приятелька його матері, вчителька Яніна Двенаковська (правильно Яніна Динаковська), на початку травня 1940 р. попросила прихистити на кілька днів у їхньому домі офіцера польської армії на ім'я Тадеуш. Чоловік шість-сім днів перебував на квартирі Ляzureків, які не знали, що насправді в них квартирує Тадеуш Маєвський, який приїхав із Варшави для налагодження підпільного осередку Союзу збройної боротьби (СЗБ) у Волинському воєводстві. За цей час він добре познайомився з Вітольдом.

Варто відзначити, що Вітольд Ляzureк уже мав досвід перебування в підпільній групі, у яку його на початку листопада 1939 р. завербував місцевий житель Вацлав Дигурський. За завданням останнього Вітольд створив свою конспіративну п'ятірку, до якої увійшли син осадника Тадеуш Садляк, Мечислав Матковський, Євгеніуш Мяковський та Адам Сікорський. Було виконано також і друге завдання, поставлене Вацлавом Дигурським, щодо збору зброї на потреби підпілля. Від Анатолія Ігначака Вітольд дізнався, що в районі цегельні заховано протитанкову гармату, гвинтівки, 2–3 кулемети та кілька гранат. За словами Вацлава Дигурського, на 17 грудня 1939 р. керівництво підпільної організації запланувало збройне повстання проти більшовицького режиму. Проте згодом, коли Вітольд Ляzureк запитав Дигурського, чому повстання так і не відбулося, той відповів, що без підтримки Англії та Франції будь-який рух опору безперспективний, а зараз через невдачу союзників у боротьбі з Німеччиною надіятися на їхню допомогу немає сенсу. Згодом створена Вітольдом п'ятірка розпалася.

У кінці січня 1940 р. Тадеуш Садляк повідомив Вітольду Ляzureку, що з ним хоче зустрітися ксьондз Станіслав Зентара. Під час бесіди Зентара говорив юнакам про необхідність ведення антиєврейської та антирадянської пропаганди серед місцевих поляків, таким чином готуючи підґрунтя для розбудови відновленої Польщі. Після цієї розмови Вітольд Ляzureк приходив до ксьондза, щоб послухали радіоповідомлення з Лондона. Згодом, після низки арештів, їхні слідчі справи об'єднали в одне провадження.

15 травня 1940 р. Яніна Динаковська розшукала Вітольда й повідомила, що пан Тадеуш хоче бачити його особисто. Під час цієї зустрічі юнак дізнався, що Тадеуш має псевдо «Шмігель» і приїхав, щоб заснувати й очолити підпільний рух опору, що має на меті відновлення незалежності Польщі. Тоді ж Вітольд погодився приєднатися до підпільної організації та склав присягу особисто Тадеушу Маєвському. Переконавшись у щирості намірів хлопця, 17 травня керівництво СЗБ–2 дало йому перше завдання. Вітольд повинен був виїхати до Луцька й, маючи пароль, розшукати на одній із конспіративних квартир (вулиця Цигельського, 10) Ришарда Бурду (справжнє ім'я Ришард Каспицький), який наприкінці січня 1940 р.

Народився Вітольд-Здіслав Ляzureк 1919 р. у місті Ополе Люблінського воєводства. Його батько, Георгій Ляzureк, пекар за професією, помер у 1925 р. Мати, Елеонора Демська (у другому шлюбі, 1900 р. народження), працювала вчителькою в одній із рівненських шкіл. У Рівному родина Ляzureків проживала за адресою вулиця 1 Травня, 25/2 (у 20–30-х рр. вулиця Ягелонська, нині вулиця Петра Могили).

Із 1927 до 1931 р., навчаючись у загальноосвітній школі, Вітольд Ляzureк був членом харцерської організації. 1937–1939 рр. він перебував на строковій службі у 44-му полку, що дислокувався в Рівному. Відразу після завершення служби його мобілізували на німецько-польську війну, звідки він повернувся на початку жовтня 1939 р.

Старшого брата Вітольда Георгія також призвали до Війська Польського з початком воєнних дій. Молодший брат Збігнев (1925 р. народження) та сестра Ванда (приблизно 1918 р. народження) мешкали в Рівному.

Після повернення з фронту навколо Вітольда згуртувалися його однодумці: Котек Шумський, Зигмунд Сильно й Тадеуш Стрелецький, які виношували ідею виїзду до Угорщини. З метою отримання віз хлопці їздили до Львова, але, не знайшовши угорського консульства, вирішили перетинати кордон нелегально. Однак реалізувати свій план юнакам не вдалося: Вітольда затримала міліція і під наглядом вагеноводжогого відправила зі станції Skole до Львова. Він бачив, як його супутників арештували та під конвоем забрали із залізничної станції. Серед останніх був і брат Вітольда Георгій. Повернувшись до Рівного, хлопець знайшов іншу групу осіб, що також планувала виїхати за кордон. Згодом Олександр Муха, Вітольд Ляzureк, Казимир Прушинський та Матушевський (ім'я не відоме) приїхали до Львова, де два тижні перебували, очікуючи своїх черги для отримання фальшивих документів на виїзд. Проте й цього разу Вітольда спіткала невдача: його звинуватили в тому, що він розповів своєму знайомому Леону Шушкевичу про наміри гурту потрапити до Угорщини.

Równego. Witold odnalazł w mieście pierwsze mieszkanie Ryszarda Kasprzyckiego – było to mieszkanie Łukasza Jańczuka, które przywódca podziemia musiał szybko opuścić z powodu zainteresowania się jego osobą przez jednego z funkcjonariuszy partyjnych. Po trzech dniach Ryszard Kasprzycki przeprowadził się do mieszkania Lazurków, gdzie niebawem został aresztowany przez NKWD.

Jednym z głównych zadań zleconych przez dowództwo członkom organizacji było werbowanie nowych członków spośród żołnierzy Wojska Polskiego. Witold również otrzymał to zadanie. Na kandydata wybrał sierżanta Leona Witkowskiego, jednak nie potrafił go przekonać. Udało się to Ryszardowi Kasprzyckiemu, do którego Witold Lazurek przyprowadził Leona Witkowskiego.

Od Tadeusza Majewskiego Witold dowiedział się o strukturze i kierunkach działalności ZWZ, o czym opowiedział podczas śledztwa. Więzień przyznał się również do tego, że pomagał Tadeuszowi Majewskiemu w deszyfrowaniu depeszy dostarczonej do Równego przez kuriera z Warszawy. Witold powiedział, że jako deszyfrator dowódca ZWZ-2 wykorzystywał książkę Adama Mickiewicza.

Jako członek ZWZ-2, Witold Lazurek wykonywał też inne zlecenia Tadeusza Majewskiego, np. w razie konieczności, szukał potrzebnych osób

i adresów ich zamieszkania w innych miastach województwa.

Na jednym z przesłuchań Witold Lazurek otwarcie oznajmił, że uznaje się za winnego, ponieważ rzeczywiście był członkiem «antysowieckiej, powstańczej organizacji» i zgodnie z instrukcjami prowadził aktywną działalność antysowiecką, skierowaną na obalenie władz sowieckich.

Sowiecka Temida w pełni «dowartościowała» działalność młodego polskiego patrioty. Zgodnie z decyzją Rówieńskiego Sądu Obwodowego z dnia 14 grudnia 1940 r. Witold Zdzisław Lazurek został skazany na karę śmierci według art. 54–2, 54–11 KK USRR z konfiskatą majątku. Prezydium Rady Najwyższej ZSRR w dniu 31 marca 1941 r. rozpatrzyło petycję o ułaskawieniu oskarżonego, ale pozostawiło wyrok sądu bez zmian. Wyrok wykonano w dniu 8 kwietnia 1941 r. w Równem. Zgodnie z decyzją prokuratury obwodu rówieńskiego z dnia 7 lipca 1993 r. wobec Witolda Lazurka zastosowano art. 1 Ustawy USRR «O rehabilitacji ofiar represji politycznych na Ukrainie» z dnia 17 kwietnia 1991 r.

Tetiana SAMSONIUK

razem із Тадеушом Маєвським прибув на Волинь (назву вулиці, ймовірно, записано помилково, бо в Луцьку такої не було, натомість була Segielniana, нині Цегельна – ред.). Однак той у ніч з 17 на 18 травня приїхав до Рівного. Саме Вітольд знайшов перше житло для Ришарда Каспицького в місті. Це була квартира Лукаша Янчука, яку підпільнику довелося спішно залишити через цікавість до його особи одного з партпрацівників. Через три дні Ришард Каспицький перебрався на квартиру Лязуреків, де його невдовзі арештувало НКВС.

Одним із основних завдань, поставлених членам організації її керівництвом, була вербовка нових кадрів серед військовослужбовців польської армії. Вітольд також отримав таке завдання. Кандидатом він обрав сержанта Леона Вітковського, проте не зміг його переконати. Однак це вдалося зробити Ришарду Каспицькому, до якого Вітольд Лязурек привів Вітковського.

Від Тадеуша Маєвського Вітольд знав структуру та основні напрямки діяльності СЗБ, про що й розповів слідству. Також на одному з допитів в'язень зізнався, що допомагав Тадеушу Маєвському розшифровувати повідомлення, доставлене в Рівне кур'єром із Варшави. Вітольд зазначив, що як дешифратор керівник СЗБ-2 використовував книгу Адама Міцкевича.

Будучи членом СЗБ-2, Вітольд Лязурек виконував й інші доручення Тадеуша Маєвського, наприклад при потребі розшукував необхідних керівників осіб та адреси їх проживання в інших містах воєводства.

На одному з допитів Вітольд Лязурек відверто заявив, що визнає себе винним у тому, що був членом «антирадянської, повстанської організації», за завданням якої проводив активну антирадянську діяльність, спрямовану на повалення радянської влади.

Радянська Феміда повною мірою «оцінила» діяльність молодого польського патріота. Вироком Рівненського обласного суду від 14 грудня 1940 р. Вітольда-Здіслава Лязурека засуджено до вищої міри покарання за ст. 54–2, 54–11 KK УРСР із конфіскацією майна. Президія Верховної ради СРСР 31 березня 1941 р. розглянула клопотання про помилування засудженого й залишила вирок суду незмінним. Його було приведено в дію 8 квітня 1941 р. у Рівному. Заключенням прокуратури Рівненської області від 7 липня 1993 р. на Вітольда Лязурека поширюється дія ст. 1 Закону Української РСР «Про реабілітацію жертв політичних репресій на Україні» від 17 квітня 1991 р.

Тетяна САМСОНЮК

W Równem rozmawiano o osadnictwie polskim У Рівному розмовляли про польське осадництво

11 lutego 2016 roku w Rówieńskim Muzeum Krajoznawczym odbyło się spotkanie na temat «Polskie osadnictwo na Wołyniu w latach 1921–1940».

11 лютого 2016 р. в Рівненському краєзнавчому музеї відбувся круглий стіл на тему «Польське військове осадництво на Волині у 1921–1940 рр.»

W swoich przemówieniach uczestnicy spotkania opowiadali o życiu codziennym i losach poszczególnych rodzin osadników. Pracownica Rówieńskiego Muzeum Krajoznawczego Tetiana Minenko opowiedziała o osadnikach ze wsi Tajkury. Krajoznawca Andrij Kłymczuk przedstawił życie codzienne mieszkańców osad Krechowicka, Hallerowo, Bojanówka, Jazłowiecka, Zalesie. Tragiczne wydarzenia związane z deportacją rodzin osadników, przybliżyła obecnym pracownica Państwowego Archiwum w Obwodzie Rówieńskim Tetiana Samsoniuk. Krajoznawca Czesław Chytrij opowiedział o spotkaniu z badaczką historii osadnictwa Janiną Smogorzewską, które miało miejsce w Równem jeszcze w 1997 r. Obecni zapoznali się z fotokopiami dokumentów oraz kilkoma aktami z dochodzeń z archiwum Zarządu Służby Bezpieczeństwa Ukrainy w obwodzie rówieńskim. W spotkaniu wzięli udział prezescowie i przedstawiciele polskich organizacji. Gościem honorowym był wicekonsul Konsulatu Generalnego RP w Łucku Marek Zapór.

Przesiedlenie osadników wojskowych na Wołyń oraz na teren jeszcze czterech zachodnich województw II Rzeczypospolitej było trudnym politycznym i społeczno-gospodarczym procesem. Stworzenie osad, jak i samo osadnictwo w ogóle, było związane z reformami rolnymi, które wdrażał polski rząd w latach 20. XX wieku, przede wszystkim, z parcelacją, czyli utworzeniem funduszu ziemskiego dla sprzedaży działek dla wojskowych i rolników w celu tworzenia gospodarstw rolnych.

Państwo polskie dbało o wojskowych rezerwistów, demobilizowanych, rannych etc., dając im pewne ulgi. W jakimś stopniu, udzielenie im ziemi było podziękowaniem za udział w wojnie przeciwko bolszewikom. Wśród osadników dużo było takich osób, którzy posiadali polskie odznaczenia wojskowe. Wielu nowych mieszkańców pochodziło z rodzin rolniczych. Spośród nich musiało włożyć bardzo dużo wysiłku, by stworzyć swoje gospodarstwa (obróbka ziemi, budowa

domów itd.). Osadnicy wojskowi byli dobrze zorganizowani w życiu społecznym. W 1937 r. w Równem odbył się ich zjazd. W okresie międzywojennym działał Związek Osadników, publikowano periodyki, przykładano wagę do edukacji dzieci, działało wiele kółek kulturowo-oświatowych oraz sportowych.

Walentyna DANILICZEWA

У своїх виступах учасники круглого столу охарактеризували повсякденне життя та долі окремих родин осадників. Науковий співробітник Рівненського краєзнавчого музею Тетяна Міненко розповіла про осадників із села Тайкури. Краєзнавець Андрій Климчук представив повсякденне життя мешканців осад Креховецька, Галлерово, Боянувка, Язловецька, Залісся. Трагічні події, пов'язані з депортацією родин осадників, висвітлювала у

своєму виступі працівник Державного архіву Рівненської області Тетяна Самсонюк. Краєзнавець Чеслав Хитрий розказав про зустріч із дослідницею історії осадників Яніною Смогоржевською, котра відбулася в Рівному ще в 1997 р. Присутні ознайомилися із фотодокументами та декількома слідчими справами з архіву УСБУ в Рівненській області. У заході взяли участь представники польських культурних товариств. Почесним гостем заходу був віце-консул Генерального консульства РП у Луцьку Marek Zapór.

Переселення військових осадників на волинські землі та на територію ще чотирьох західних воєводств Другої Речі Посполитої було складним політичним та соціально-економічним процесом. Створення осад та осадництво в цілому пов'язані із земельними реформами, які впроваджував польський уряд у 1920-х рр., насамперед із парцеляцією, тобто виділенням земельного фонду для продажу ділянок військовим та селянам із метою створення аграрних господарств.

Польська держава опікувалася військовими резервістами, демобілізованими, пораненими тощо, надаючи їм пільги. Певною мірою, наділення їх землею було подякою за участь у війні проти більшовиків. Серед поселенців було багато тих, хто мав польські військові відзнаки. Чимало осадників походило з родинних родин. Багатьом із них довелося докласти зусиль для створення своїх господарств (обробки земельних ділянок, будівництва житла тощо). Військові осадники були добре організованими в громадському житті. У 1937 р. в Рівному відбувся їхній з'їзд. У міжвоєнний період діяла Спілка осадників, виходили періодичні видання, приділялася увага освіті дітей, діяло багато культурно-освітніх та спортивних гуртків.

Валентина ДАНИЛІЧЕВА

INSTYTUT NAUK SPOŁECZNYCH
Państwowej Wyższej Szkoły Wschodnioeuropejskiej w Przemyślu
Ul. Książąt Lubomirskich 4, 37-700 Przemyśl
www.ism.pl, stosunki@pwsu.edu.pl

**„MIĘDZYNARODOWY KONKURS NA ESEJ W ZAKRESIE
 NAUK SPOŁECZNYCH: POLITOLOGIA, SOCJOLOGIA,
 STOSUNKI MIĘDZYNARODOWE”**

IX EDYCJA
Rok akademicki 2015/2016

TEMATY KONKURSOWE (jeden do wyboru):

- Regionalny wymiar bezpieczeństwa energetycznego - Polska i Ukraina wobec wyzwań polityki „szantażu energetycznego” Federacji Rosyjskiej.
- Bezpieczeństwo czy prawa człowieka - realny czy fałszywy dylemat w obliczu zagrożeń bezpieczeństwa w Europie i na świecie?
- Migracje jako współczesne wyzwania społeczno-kulturowe.

TERMINY:

Termin nadsyłania prac: do 31 marca 2016 r.

Rozstrzygnięcie konkursu: 8 kwietnia 2016 r.

**Planowany termin wręczenia nagród odbędzie się:
 21 kwietnia 2016 r.**

NAGRODY: Nagroda za zajęcia I, II, III miejsca to nowoczesny TABLET oraz książka i pamiątkowy dyplom.

Sponsorzy nagród książkowych

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ
Oddział w Rzeszowie

POLSKI INSTYTUT SPRAW MIĘDZYNARODOWYCH
THE POLISH INSTITUTE OF INTERNATIONAL AFFAIRS

Patronat medialny

Wyniki Olimpiady

Znamy już zwycięzców etapu okręgowego Olimpiady Literatury i Języka Polskiego.

W sobotę 13 lutego siedemnastu młodych humanistów zmierzyło się z testem znajomości języka i literatury polskiej. Kilkogodzinny sprawdzian wiedzy obejmował testy rozumienia tekstu ze słuchu, gramatyczny, ortograficzny, sprawdzający umiejętność czytania ze zrozumieniem, wypowiedź pisemną na wybrany temat oraz rozmowę z komisją, w oparciu o przeczytane lektury.

Najlepsze wyniki uzyskały: Ilona Poseluzna z Czortkowa, Anna Myroniuk i Julia Kudłaj z Kowla. Wyżej wymienione osoby wezmą udział w ogólnoukraińskim etapie Olimpiady, który odbędzie się w dniach 13–14 marca w Chmielnickim. Dziękujemy uprzejmie wszystkim uczestnikom, gratulujemy zwycięzcom i życzymy dalszych sukcesów. Szczególne słowa uznania kierujemy do jury, w którego skład weszli nauczyciele języka polskiego: Julia Wasejko, Natalia Ciołyk, Dorota Prążyńska, Marianna Seroka, Mieczysław Łazuk i Wiesław Pisarski.

luck.msz.gov.pl
Foto: Elżbieta ZIELIŃSKA

Результати олімпіади

Уже знаємо переможців окружного етапу Олімпіади польської мови та літератури.

У суботу, 13 лютого, сімнадцять молодих гуманітаріїв виконували тести на знання польської мови та літератури. Кількогодіння перевірка знань передбачала завдання на розуміння усного та письмового текстів, знання граматики й орфографії, написання твору на обрану тему та розмову з комісією про прочитані тексти.

Найкращі результати показали Ілона Поселюжна з Чорткова, Анна МIRONIUK та Юлія Кудлай із Ковеля. Вищевказані особи візьмуть участь у загальноукраїнському етапі олімпіади, який відбудеться 13–14 березня в Хмельницькому. Щиро дякуємо всім учасникам, вітаємо переможців та бажаємо їм подальших успіхів. Особливі слова подяки адресуємо журі, до складу якого увійшли вчителі польської мови: Юлія Васейко, Наталія Цьолик, Дорота Пронжинська, Маріанна Серока, Мечислав Лазук і Веслав Пісарський.

luck.msz.gov.pl
Фото: Ельжбета ЗЕЛІНСЬКА

Informacja wołyńska Волинська інформація

Станом на 1 лютого 2016 р. кількість зареєстрованих безробітних у Волинській обласній службі зайнятості становить 12 076 осіб, серед яких 5 410 – молодь віком до 35 років. 9 973 зареєстрованих безробітних отримують фінансову допомогу.

Na dzień 1 lutego 2016 r. liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Wołyńskim Obwodowym Urzędzie Pracy wyniosła 12 076 osób. Wśród nich 5 410 osób – to młodzież w wieku do 35 lat. 9 973 zarejestrowanych bezrobotnych otrzymuje zasiłek.

У Луцькій міській раді пропонують створити музей єврейської історії у вежі синагоги, котра є пам'яткою національного значення XVII ст.

W Łuckiej Radzie Miejskiej zaproponowano utworzenie muzeum historii żydowskiej w wieży synagogi, która została zbudowana w XVII wieku i jest zabytkiem o znaczeniu krajowym.

Za підсумками роботи 2015 р., туризм у Луцьку визнали збитковим. Місто витратило минулого року на розвиток цієї галузі 343 тис. грн, натомість отримало лише 116 тис. туристичного збору.

Ze względu na osiągnięte w 2015 r. wyniki, branża turystyczna w Łucku została uznana za niedochodową. Miasto wydało w zeszłym roku na rozwój turystyki 343 tys. hrn, natomiast dochód z niej wyniósł 116 tys. hrn.

На Волині відкрили громадську приймальню з надання безоплатної правової допомоги Української Гельсінської спілки з прав людини.

Na Wołyniu otworzono Poradnię Ukrainię Helsińskiego Związku Helsińskiego na rzecz Praw Człowieka, która udziela bezpłatnej pomocy prawnej.

У селі Рованці біля Луцька, у комплексі для обслуговування автомобілів, відкрили станцію зарядки електромобілів. Станція може одночасно заряджати чотири електромобілі, електроскутери чи електровелосипеди.

W serwisie samochodowym we wsi Rowańce niedaleko Łucka otwarto stację ładowania samochodów elektrycznych. Może ona jednocześnie ładować cztery samochody, skutery czy rowery elektryczne.

28 лютого 2016 р.

12.00 – у Здолбунові
біля Будинку культури цементників

<http://tropemwilczym.pl/>
<fb.com/TropemWilczym>

Головний організатор:

Місцеві організатори:

Культурно-просвітницький
центр ім. Тадеуша Чацького

Здолбунівська районна
державна адміністрація

Od pokolenia do pokolenia

W styczniu 2016 r. z inicjatywy Polonijnego Stowarzyszenia Kulturalno-Oświatowego w Tarnopolu został przeprowadzony konkurs literacki zorganizowany z okazji Dnia Babci i Dziadka, który swoim patronatem objął Konsulat Generalny RP w Łucku.

Uczestnicy konkursu mogli wybrać jeden z tematów wg kategorii wiekowych: od 11 do 13 lat – «Łaskawe ręce babci i mądry uśmiech dziadka», od 14 do 16 lat – «Od pokolenia do pokolenia: tradycje i zwyczaje mojej rodziny»; od 17 do 19 lat – «Historia mojego rodu». Proponujemy uwadze naszych Czytelników fragmenty z wybranych prac.

Anastasija Sześciuk, III kategoria wiekowa, 19 lat, Polonijne Stowarzyszenie Kulturalno-Oświatowe w Tarnopolu:

(...) За każdym zdjęciem, za każdym krzyżem na cmentarzu kryje się niekiedy tragiczna, a niekiedy zachwycająca historia o wielodzietnej, wielopokoleniowej rodzinie Draczów-Babek-Prylipków-Romaniuków, o ziemi i ciężkiej pracy, o pieśniach weselnych i kołysankach, o kołędach, o talentach, o dziewczynach i chłopcach z naszej rodziny, którzy pragnęli nauki i chcieli być potrzebni ludziom... Ta historia nie zmieści się na jednym arkuszu ani na stu. Ale opowiem trochę o mojej babci Ksenii i jej siostrze, a mojej matce chrzestnej Ewdokii – opowiem tyle, ile można (...).

Babcia – to druga mama i pierwsza pociesicielka, to zapomniane i odradzane przez nią w nas, jej wnuczkach, stare zwyczaje, to niezmiernie duża ilość pieśni, jakie śpiewała... A moja matka chrzestna Ewdokia – to człowiek zupełnie osobliwy, niepodobny na innych, bardzo szanowany na wsi i w rodzinie. Nigdy nie narzucała swojego zdania, ale jeśli ją pytano, była ostatnią instancją. Kochały nas wszystkich niezmiernie, modliły się za nas. Teraz czuwają nad nami z nieba. Często myślę, że należeć do takiej niezwyklej rodziny – to wielkie szczęście.

Maryna Odarycz, II kategoria wiekowa, 16 lat, Polonijne Stowarzyszenie Kulturalno-Oświatowe w Tarnopolu:

Mam na imię Maryna. Moja rodzina nie jest duża: tylko mama, ojciec i ja, ale i tak się dobrze bawimy codziennie. Nasze tradycje i zwyczaje powstały po moich narodzinach.

Jedna z najciekawszych i najmiesznieszych mówi o tym, że jak ktoś z nas ma urodziny, musi przebrać się za świnkę. Nie pytajcie czemu – ta tradycja istnieje od moich drugich urodzin. Jesteśmy już starsi, ale co zrobić, tradycja to tradycja, trzeba zgodnie z nią postępować. Zdziwicie się, ale nikt jej nie przeczy i jej nie zmienia. Szczerze mówiąc, jak będę miała dzieci, będziemy ją kontynuować dalej.

Kolejnym nietypowym zwyczajem jest obchodzenie Sylwestra. Kiedy wszyscy o północy słuchają orędzia noworocznego Prezydenta, członkowie mojej rodziny piszą listy, które dostaną za rok. W tych listach wypowiadamy swoje marzenia, które chcemy urzeczywistnić w ciągu następujących 365 dni. Dzięki tej tradycji stawia-

my sobie cele i staramy się je osiągnąć. Nie zawsze te cele muszą być poważne, potrzeba tylko troszeczkę oryginalności i wyjątkowo pozytywnego myślenia.

...Mogę pisać bez końca o rodzinnych zwyczajach i tradycjach, ale czytając to, nie zrozumiecie, jak one wyglądają, musielibyście na własne oczy je zobaczyć, a nawet w nich uczestniczyć. Nie powiem, że moja rodzina ma dużo obyczajów, ale są one rzadko spotykane, niezwykle i tak wiele dla nas znaczą!

Aleksandra Szarowska, I kategoria wiekowa, 12 lat, Sobotnia Szkoła Języka Polskiego w Czortkowie przy Polsko-Ukraińskim Kulturowo-Oświatowym Towarzystwie imienia Adama Mickiewicza:

Nazywam się Aleksandra Szarowska. Mam dwanaście lat. Jestem Ukrainką, ale mam polskie korzenie. Rodzice mojego ojca – babcia Aleksandra i dziadek Ewstachij już nie żyją. Więc opowiem o rodzicach mojej mamy. Babcia i dziadek mieszkają w mieście Kamieniec Podolski, jest to 100 kilometrów od mojego domu. Raz lub dwa razy w miesiącu jeździmy do babci i dziadka. Moja babcia ma na imię Nadzieja i ma sześćdziesiąt siedem lat. Ona zawsze jest wesoła i troskliwa. Za każdym razem kiedy przyjeżdżamy do nich, babcia piecze nam ciasta. Mój dziadek ma na imię Borys i ma siedemdziesiąt jeden lat. On jest bardzo mądry i wysportowany. Bardzo dziękuję dziadkowi za to, że nauczył mnie jeździć na rowerze, bardzo dobrze pływać i łowić ryby. Też chcę opowiedzieć o moich zmarłych babci i dziadku. Ale to jest smutny temat. Dziadka nie pamiętam, bo zmarł rok przed moim narodzeniem. On miał na imię Ewstachij. Pamiętam go tylko ze wspomnień taty. Pamiętam, że miał matkę Polkę, a tatę Ukrainką. (...) O nich kiedyś opowiem moim dzieciom.

Mikołaj Haliuk, I kategoria wiekowa, 13 lat, Sobotnia Szkoła Języka Polskiego w Czortkowie przy Polsko-Ukraińskim Kulturowo-Oświatowym Towarzystwie imienia Adama Mickiewicza.

«Dobrzy dziadek i babcia – to szczęśliwe dzieciństwo».(...) Moje dzieciństwo dzięki nim jest jak bajka, dzięki ciepłym łaskawym rękom babci, łagodnym mądrym słowom dziadka. Jakie smaczne ciastka moja babcia Bogdanka piecze. Zastanawiam się skąd bierze energię, bo opiekuję się starą matką i znajduje czas dla mnie. To jest matka ojca. A babcia ojca, która ma 90 lat, zawsze przytuli, zaśpiewa i opowiada historię swojego życia. Siedzisz, słuchasz i wyobrażasz sobie jak to było kiedyś: zimno i głodno.

(...) Ale prawdziwym bohaterem dla mnie stał się ojciec babci – mój pradziadek Antoni Pukas. Moje pochodzenie polskie odziedziczyłem po nim. (...)

WM

Від покоління до покоління

У січні 2016 р. за ініціативи Полонійного культурно-освітнього товариства в Тернополі та під патронатом Генерального консульства РП у Луцьку відбувся літературний конкурс, організований із нагоди Дня бабусі та дідуся.

Учасники конкурсу могли обрати одну з тем у вікових категоріях: від 11 до 13 років – «Ласкаві руки бабусі й мудрий усміх дідуся»; від 14 до 16 років – «Від покоління до покоління: традиції та звичаї моєї родини»; від 17 до 19 років – «Історія мого роду». Пропонуємо увазі наших Читачів фрагменти із вибраних робіт.

Анастасія Шестюк, III вікова категорія, 19 років, Полонійне культурно-освітнє товариство в Тернополі:

(...) За кожною фотографією, за кожним хрестом на кладовищі криється подекуди трагічна, а часом захоплива історія про різні покоління багатодітної родини Драчів-Бабок-Приліпків-Романюків, про землю і важку працю, про весільні пісні та коліскові, про колядки, про таланти, про дівчат і хлопців із нашої родини, котрі прагнули навчатися й хотіли бути потрібними людям... Ця історія не поміститься на одному аркуші, навіть на сотні. Проте розповім кілька слів про мою бабусю Ксенію та її сестру, мою хресну матір Євдокію – розповім стільки, скільки можна (...).

Бабуся – це друга мама. Вона перша, хто додасть надії. Бабуся – це забути й відроджені нею в нас, її внуках, старі звичаї, це незліченна кількість пісень, які вона співала... А моя хресна мама Євдокія – це людина надзвичайно особлива, неподібна на інших, дуже шанована в селі та в сім'ї. Вона ніколи не нав'язувала своєї думки, а коли її про щось питали, то була найавторитетнішим порадином. Вони любили нас усіх безмежно, молилися за нас. Нині спостерігають за нами з неба. Я часто думаю, що належати до такої незвичайної сім'ї – це велике щастя.

Марина Одарич, II вікова категорія, 16 років, Полонійне культурно-освітнє товариство в Тернополі:

Мене звати Марина. Моя сім'я невелика: лише мама, тато і я, але ми й так добре проводимо час. Наші традиції та звичаї виникли після мого народження.

Одна із найцікавіших і найсмішніших така: якщо хтось із нас має день народження, то повинен переодягнутися у свинку. Не запитуйте чому. Ця традиція існує від мого другого дня народження. Ми стали старшими, але нічого не зробиш, традиція є традицією, потрібно її дотримуватися. Здивується, але ніхто її не суперечить і не змінює її. Широ кажучи, коли матиму дітей, продовжуватиму її надалі.

Черговий нетиповий звичай – святкування Нового року. Коли всі опівночі слухають новорічні привітання президента, члени моєї сім'ї пишуть листи, які отримають через рік. У цих листах ми висловлюємо свої мрії, які хочемо втілити в життя впродовж наступних 365 днів. Завдяки цій традиції ставимо перед собою зав-

дання й намагаємося їх реалізувати. Не завжди ці завдання мають бути серйозними, необхідно лише трішки оригінальності й виключно позитивного мислення.

...Можу писати без упину про сімейні звичаї та традиції, проте, читаючи це, ви не зрозумієте, як вони виглядають. Для цього вам потрібно було б побачити їх на власні очі й навіть узяти в них участь. Не скажу, що моя сім'я має багато звичаїв, проте вони мало в кого ще трапляються, є особливими й дуже багато для нас значать!

Олександра Шаровська, I вікова категорія, 12 років, суботня школа польської мови у Чорткові при Польсько-українському культурно-освітньому товаристві імені Адама Міцкевича:

Мене звати Олександра Шаровська. Мені дванадцять років. Я українка, проте маю польське коріння. Батьки мого тата – бабуся Олександра й дідусь Євстахій – вже померли. Тож розповім про батьків моєї матери. Бабуся й дідусь проживають у місті Кам'янець-Подільському, який знаходиться за 100 кілометрів від мого дому. Один раз чи двічі на місяць ми їздимо до них. Мою бабусю звали Надія, їй шістьдесят сім років. Вона завжди весела і дбайлива. Щоразу, коли ми приїжджаємо до них, бабуся пече нам пироги. Мого дідуся звали Борис, і йому сімдесят один рік. Він дуже мудрий і спортивний. Дуже дякую дідуся за те, що він навчив мене їздити на велосипеді, добре плавати і ловити рибу. Також хочу розповісти про моїх померлих бабусю й дідуся. Однак це сумна тема. Дідуся я не пам'ятаю, бо він помер за рік до мого народження. Його звали Євстахій. Знаю його тільки зі спогадів тата. Знаю, що він мав маму польку й тата українця. (...) Колись розповім про них моїм дітям.

Микола Галтук, I вікова категорія, 13 років, суботня школа польської мови у Чорткові при Польсько-українському культурно-освітньому товаристві імені Адама Міцкевича:

Добрі дідуся і бабуся – це щасливе дитинство. (...) Моє дитинство завдяки їм, завдяки теплим ласкавим рукам бабусі, лагідним і мудрим словам дідуся, немов казка. Які смачні тістечка випікає моя бабуся Богданка. Задумуюся, звідки вона бере енергію та знаходить час для мене, адже доглядає стару матір. Це мама мого тата. А бабуся тата, котрій 90 років, завжди мене притулить, заспіває й розповість історії зі свого життя. Сидиш, слухаєш і уявляєш, як це було колись, холодно і голодно.

(...) Але справжнім героєм для мене став батько бабусі – мій прадідусь Антоній Пукас. Моє польське походження я успадкував від нього. (...)

BM

Ku czci Kościuszki Поезія на честь Костюшка

W Zespole Szkolno-Wychowawczym w Lubieszowie odbył się konkurs recytatorski poezji polskiej poświęcony 270. rocznicy urodzin Tadeusza Kościuszki.

Uroczystość otworzyła skrzypaczka Natalia Gorszczar wykonując pieśń «Ave Maryja». W trakcie recytacji jej skrzypce tworzyły niepowtarzalne tło muzyczne. Nauczyciel historii Stepan Ołasiuk ciekawie opowiadał o Tadeuszu Kościuszcze jako artyście, działaczu społecznym, patriocie i nieprzeciętnej osobowości. Kościuszkę walczył o prawo ludzi do życia w niepodległym państwie i przez to jest nam bliski, bo przypomina o aktualnych wydarzeniach na Ukrainie. Natalia Gorszczar wykonała także utwór polskiego zespołu «Enej», «Bilia topoli».

Nad jakością wystąpień czuwało jury, które mu przewodniczyła prezes Lubieszowskiego Oddziału Stowarzyszenia Kultury Polskiej imienia Ewy Felińskiej w Wołyniu Walentyna Szolomyska.

W latach 1753–1759 Tadeusz Kościuszko i jego starszy brat Józef uczyli się w kolegium pijarów w Lubieszowie. Tradycją miejscowej szkoły jest, iż uczniowie klas gimnazjalnych o profilu humanistycznym uczą się języka polskiego oraz biorą udział w licznych konkursach polonijnych.

Tamara URIADOWA

Днями в Навчально-виховному комплексі смт Любешів відбувся конкурс виразного читання польської поезії, присвячений 270-й річниці від дня народження Тадеуша Костюшка.

Гостя конкурсу, Наталія Горщар, відкрила його майстерним виконанням на скрипці пісні «Аве, Марія!» А під час декламування конкурсантами віршів її скрипка створювала неповторний музичний супровід. Цікаво й пізнавально прозвучала розповідь учителя історії Степана Оласюка про Тадеуша Костюшка як митця, громадського діяча, патріота, непересічну особистість. Оскільки Костюшко відстоював право людей жити в незалежній країні, що перегукується із сучасними подіями в нашій державі, то у виконанні Наталії Горщар прозвуч-

чала також пісня польського гурту «Еней» «Біля тополі».

Майстерність виконавців оцінювало журі на чолі з головою Любешівського осередку Товариства польської культури на Волині імені Еви Фелінської Валентиною Шоломицькою.

Протягом 1753–1759 рр. Тадеуш та його старший брат Юзеф навчалися в школі піярів у Любешові. Віддавна в гімназійних класах гуманітарного спрямування місцевого НВК вивчають польську мову, школярі беруть участь у різних полонійних конкурсах.

Тамара УРЯДОВА

Spotkanie z Herbertem

W ramach projektu «Pociąg do literatury», realizowanego przez Konsulat Generalny RP w Łucku, w Rówieńskiej Obwodowej Bibliotece Naukowej odbyło się spotkanie pt. «Zbigniew Herbert. Bliskie spotkanie».

Na początku wydarzenia ze słowem powitalnym wystąpili dyrektor biblioteki Walentyna Jaroszczuk i współorganizator spotkania, prezes Polsko-Ukraińskiego Centrum Kulturalno-Edukacyjnego w Równem Jarosław Kowalczyk. Potem wice-konsul Konsulatu Generalnego RP w Łucku Elżbieta Zielińska opowiedziała o popularyzacji dziedzictwa literackiego pisarza i dysydenta Zbigniewa Herberta, przekazała również bibliotece tomiki jego wierszy. Własnymi przemyśleniami odnośnie polskiego pisarza podzieliła się z zebranymi docent Międzynarodowego Uniwersytetu Ekonomiczno-Humanitarnego imienia Stepana Demianczuka Lilia Owidjczuk. Natomiast kierownik Katedry Polonistyki Rówieńskiego Instytutu Słowianistyki Olena Kondzela dokonała analizy twórczości i charakterystyki wybranych utworów poety.

Wiersze Zbigniewa Herberta po polsku recytowali słuchacze kursu języka polskiego, który działa przy bibliotece. Języka polskiego uczytu wolontariuszka Olga Krotik, która ze swoimi uczniami uczestniczyła w spotkaniu. Na imprezie wystąpiła także saksofonistka Sofia Szwec, studentka III roku Rówieńskiej Szkoły Muzycznej. Olena Sysiuk i Jana Dubinka zapowiadały występy po ukraińsku i po polsku.

W bibliotece można zapoznać się z esejami i apokryfami Zbigniewa Herberta przetłumaczonymi na język ukraiński przez Andrzeja Pawłyszyna: «Martwa natura z wędzidłem», «Labirynt nad morzem», «Barbarzyńca w ogrodzie». Herbert napisał je na podstawie własnych spostrzeżeń z podróży w latach 80. do krajów Europy Środkowej i Wschodniej, Egiptu, Izraela. Jego wiersze

znajdujemy w «Antologii poezji polskiej», w periodykach – w językach angielskim, polskim lub ukraińskim.

Rówieńska Obwodowa Biblioteka Naukowa również wzięła udział w konkursie fotograficzno-poetyckim «Fotografie Pana Cogito» przedstawiając zdjęcie inspirowane wierszem Zbigniewa Herberta «Czułość». Nie zwyciężyliśmy w konkursie, ale wiele naszych czytelników dowiedziało się o znanym polskim pisarzu właśnie dzięki temu wierszowi.

Natalia WOJTOWYDZ,
Rówieńska Obwodowa Biblioteka Naukowa

Знайомство з Гербертом

У рамках проекту «Потяг до літератури», започаткованого Генеральним консульством РП у Луцьку, в Рівненській обласній науковій бібліотеці відбувся літературний вернісаж «Збігнєв Герберт. Знайомство зблизка».

творчості Збігнєва Герберта, характеристикою окремих його творів виступила завідувач кафедри полоністики Рівненського інституту слов'язнавства Олена Кондзеля.

Вірші Збігнєва Герберта мовою оригіналу прозвучали у виконанні слухачів курсів польської мови, що діють при бібліотеці. Проводить навчання волонтер Ольга Кротик, яка теж разом зі своїми слухачами відвідала літературний вернісаж. Музичним виконанням заворжила присутніх саксофоністка Софія Швех – студентка III курсу Рівненського музичного училища. Ведучі Олена Сисюк і Яна Дубінка провели захід українською та польською мовами.

У бібліотеці можна прочитати збірки есеїв та апокрифів Збігнєва Герберта в перекладі українською мовою Андрія Павлишина «Натюрморт із вудилом», «Лабіринт біля моря», «Варвар у саду», які автор написав на основі власних вражень, подорожуючи у 80-х роках Єгиптом, Ізраїлем, країнами Центральної та Східної Європи. Його вірші знаходимо в «Антології польської поезії» (польською мовою), в періодичних виданнях – англійською, польською, українською.

Рівненська обласна наукова бібліотека також долучилася до участі у фотографічно-поетичному конкурсі «Фотографії пана Когіто», на якому представила знімок за мотивами вірша Збігнєва Герберта «Ніжність». І хоча не стали переможцями, чимало наших читачів дізналися про знаменитого польського письменника саме завдяки цьому твору.

Наталія ВОЙТОВИЧ,
Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека

На початку зі вступним словом виступили директор бібліотеки Валентина Ярошук та співorganizator проведення заходу, керівник Культурно-просвітницького польсько-українського центру в Рівному Ярослав Ковальчук. Потім віце-консул Генерального консульства РП у Луцьку Ельжбета Зелінська розповіла про популяризацію літературного спадку польського письменника та дисидента Збігнєва Герберта, а також подарувала бібліотеці збірки його віршів. Своїми роздумами щодо особистості польського письменника поділилася доцент Міжнародного економіко-гуманітарного університету імені академіка Степана Дем'янчука Лілія Овідійчук. З аналізом

Recytujemy i śpiewamy

Aby zmotywować młodsze dzieci do większego wysiłku w osiągnięciu biegłości w czytaniu w Szkole Polskiej w Kowlu zorganizowano kilka konkursów.

W styczniu przeprowadzono I Konkurs Recytatorski «Recytujemy wiersze dla dzieci». Wzięło w nim udział siedmioro dzieci. Recytowały wiersze Jana Brzechwy, Juliana Tuwima i Danuty Wawilów. Nagrodą były dyplomy, zeszyty i egzemplarze «Małego Gościa Niedzielnego». W lutym zaś odbył się II Konkurs Polskiej Poezji i Piosenki Miłosnej, który zgromadził wyjątkową liczbę uczestników.

Dodatkowo został ogłoszony walentynkowy konkurs na autorskie opowiadanie: «Niezwyczajna historia miłosna». Wszyscy otrzymali dyplomy za swój wysiłek. Najważniejsze jednak było spotkanie ze sobą, zwłaszcza, że na konkursie zjawili się też absolwenci Szkoły Polskiej, teraz już studenci uczelni w Polsce.

Wiesław PISARSKI,
nauczyciel oddelegowany do pracy dydaktycznej do Kowla przez ORPEG

Декламуємо й співаємо

Щоб заохотити молодших дітей прикладати більше зусиль для удосконалення майстерності читання, в польській школі в Ковелі було організовано кілька конкурсів.

У січні було проведено I декламаторський конкурс «Декламуємо вірші для дітей». У ньому взяли участь сім учасників. Вони декламували вірші Яна Бжехви, Юліана Тувіма і Данути Вавілов. Нагородами були дипломи, зошити і примірники «Малого недільного гостя». А в лютому пройшов II конкурс польської поезії та пісень про кохання, який зібрав виняткову кількість учасників.

Додатково було оголошено конкурс оповідань до дня Святого Валентина «Незвичайна історія про кохання». Усі отримали дипломи за зусилля. Проте найважливішою була спільна зустріч, особливо тому, що на конкурс прийшли також випускники польської школи, а тепер студенти університетів Польщі.

Вєслав ПІСАРСЬКИЙ,
учитель польської мови,
скерований у Ковель організацією ORPEG

Książki naszych marzeń

Uczniowie Szkoły Polskiej w Kowlu wraz z 10 tysiącami innych szkół uczestniczyli w konkursie «Książki naszych marzeń».

Wykorzystując pobyt na konkursie recytatorskim «Kresy» w listopadzie ubiegłego roku, nakreśliśmy z naszym opiekunem film promujący czytanie, szkolną bibliotekę w Kowlu, marzenia dotyczące książek, a przy okazji pokazujący magiczny Lwów nocą. Nie udało nam się wygrać, ale mamy satysfakcję, że uczestniczyliśmy w bardzo ważnym przedsięwzięciu. Naszą nagrodą jest także dyplom od Minister Edukacji Narodowej Anny Zalewskiej i książka «Historia Polski» Jerzego Topolskiego.

Konkurs miał na celu promocje czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży oraz umożliwienie wzbogacenia zbiorów bibliotecznych. Był częścią Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa, który przewiduje współpracę Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Program zwiększy ilość książek w bibliotekach szkolnych i wzbogaci ich wybór.

Julia KUDLAJ, Ania MYRONIUK,
Alina SWINCZUK, Alona ŻUKOWSKA,
uczennice Szkoły Polskiej w Kowlu

Книжки наших мрій

Учні польської школи в Ковелі разом із 10-ма тисячами вихованців із інших шкіл взяли участь у конкурсі «Книжки наших мрій».

Використовуючи перебування на декламаторському конкурсі «Креси» в листопаді минулого року, ми зняли разом із нашим керівником фільм, який популяризує читання, шкільну бібліотеку в Ковелі, показує книжкові мрії й разом магічний нічний Львів. Нам не вдалося виграти, проте ми задоволені, що стали учасниками дуже важливого заходу. Також нашими нагородами стали диплом від міністра національної освіти Анни Залевської та книга «Історія Польщі» Єжи Топольського.

Конкурс мав на меті популяризацію читання серед дітей і молоді, а також збагачення бібліотечних фондів. Він частина Національної програми розвитку читання, що передбачає співпрацю Міністерства національної освіти з Міністерством культури й національної спадщини Польщі. Програма покликана збільшити кількість видань у шкільних бібліотеках та збагатити книжковий вибір.

Юлія КУДЛАЙ, Аня МИРОНЮК,
Аліна СВИНЧУК, Альона ЖУКОВСЬКА,
учениці польської школи в Ковелі

STYPENDIUM I DOTACJA IMIENIA KRZYSZTOFA SKUBISZEWSKIEGO 2016

*Ministra Spraw Zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej (1989–1993),
pierwszego ministra spraw zagranicznych po odzyskaniu Niepodległości*

**dla kandydatów z
Europy Środkowej, Bałkanów, krajów Bałtyckich,
Europy Wschodniej, Rosji, Azji Środkowej i krajów Kaukazu**

*Pod honorowym patronatem
Ministra Spraw Zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej*

Stypendium umożliwi prowadzenie badań naukowych w Polsce przez cały rok akademicki 2016/2017, we współpracy z Uniwersytetem Warszawskim lub z inną polską uczelnią, w zakresie prawa, nauk politycznych lub historii najnowszej. Celem Stypendium jest szerzenie demokracji, praw człowieka, zasad państwa prawa i poszanowania prawa w stosunkach międzynarodowych.

Stypendium jest przeznaczone dla osób, które obroniły doktorat (lub mają znaczący dorobek naukowy) lub też ukończyły studia wyższe i wykazują się wysokimi osiągnięciami na rzecz dobra społecznego, w szczególności promowania demokracji i państwa prawa.

Dotacja umożliwi jej beneficjentowi trzymiesięczny lub krótszy pobyt w Polsce, który będzie miał takie same cele i będzie zorganizowany na podobnych zasadach, jak pobyt w ramach Stypendium.

Wnioski będą przyjmowane do
12 kwietnia 2016 r.

Dokładne informacje o Stypendium i
o Dotacji:

www.skubi.net/stypendium2016.html

Fundator Stypendium i Dotacji:

Fundacja imienia Krzysztofa Skubiszewskiego
www.skubi.net/fundacja.html

Realizator Stypendium i Dotacji:

Studium Europy Wschodniej
Uniwersytetu Warszawskiego
Tel. +48 22 55 22 555
stypendia.studium@uw.edu.pl
www.studium.uw.edu.pl

*Minister Krzysztof Skubiszewski podczas spotkania z Sekretarzem
Generalnym NATO, Manfredem Wörnerem, 21.03.1990 r., Bruksela*

STUDIUM EUROPY WSCHODNIEJ

UNIwersytet Warszawski

Pałac Potockich, Krakowskie Przedmieście 26/28, PL 00-927 Warszawa
Tel. 22 55 22 555; fax 22 55 22 222; e-mail: studium@uw.edu.pl; www.studium.uw.edu.pl

Informacje Lubelskie

«Koniec chaosu wokół lubelskiego dworca PKP!» – głosi tytuł zamieszczony w Kurierze Lubelskim. Bo istotnie turysta, który przyjeżdża do Lublina, po wyjściu z dworca PKP, wprost na Plac Dworcowy, widzi przed sobą aż trzy przystanki miejskiej komunikacji autobusowej i trolejbusowej. Są usytuowane w znacznej od siebie odległości i nie wiadomo, do którego trzeba się udać, by pojechać do centrum miasta. Od 1 marca pasażerowie chcący dotrzeć do centrum Lublina, będą korzystać z jednego przystanku. Przystanki znajdujące się przy ulicy Gazowej (Dworzec Główny PKP 04 i 06) zostaną przeniesione na przystanek Dworzec Główny PKP 02, zlokalizowany na wprost wejścia głównego. Pozostałe przystanki końcowe pozostaną w niezmienionych lokalizacjach.

W Polsce coraz więcej miast wprowadza zakaz wynajmowania miejskich terenów cyrkom, które mają w swym repertuarze trefne zwierzęta. Pierwszym miastem był Wrocław, potem Poznań i Warszawa, a teraz tę listę wydłużył Lublin.

Lada dzień, a w okolicach Lublina, Krasnegostawu, Świdnika czy Łęcznej pojawią się potężne pojazdy wibrujące, potrzebne do badań sejsmicznych, które mają określić wielkość złóż ropy i gazu ziemnego. Już teraz bowiem częściowo wiadomo, że takie duże złoża, zwłaszcza gazu, są. Badania będą prowadzone w obrębie 14 miast i gmin, zlokalizowanych na terenie koncesji Lublin, którą otrzymała Geofizyka Kraków. Pojazdy Geofizyki «odwiedzą» okolice Fajslawic, Głuska, Jabłonnej, Krzczonowa, Lublina, Łęcznej, Mełgwi, Milejowa, Piask, Rybczewic, Spiczyna, Świdnika, Trawnik i Wólki. Wyniki wstępnych badań będą znane już w kwietniu, sprawa jest bowiem pilna i bardzo ważna dla całej gospodarki.

Lubelska Izba Rolnicza proponuje ustawienie wzdłuż wschodniej granicy kraju ogrodzenia, które mogłoby być wykonane z siatki o wysokości 150 centymetrów z podmurówką. Płot miałby uchronić Polskę przed afrykańskim pomorem świń, który ostatnio zanotowano na Ukrainie, Białorusi i w Rosji. Afrykański pomór świń występuje z reguły u dzików, ale są także przypadki chorowania świń hodowlanych. Wówczas trzeba niszczyć całe pogłowie, chociażby zachorowała tylko jedna sztuka. Głównymi «dostawcami» pomoru, są dziki. W Polsce padłe i jak wykazały badania, zarażone dziki, które przedostały się przez granicę z Białorusią, znaleziono już kilkakrotnie. Wojewódzki Inspektorat Weterynarii w Lublinie jest we wszelkich komentarzach na ten temat powściągliwy, podobnie jak Nadbużański Oddział Straży Granicznej w Chełmie. Natomiast Państwowy Instytut Weterynaryjny twierdzi, że projekt budowy takiego granicznego ogrodzenia jest nierealny.

Przy Lubelskiej Izbie Lekarskiej działa z powodzeniem chór, w którym śpiewają lekarze i chętnie poświęcają swój wolny czas, by dać «upust» swej pasji umiłowania muzyki. Występują na koncertach dla chorych, bo, jak twierdzą, muzyka jest formą terapii. Obecnie śpiewający lekarze przygotowują się do występów na Kongresie Polonii Medycznej w Warszawie.

W tym roku, oczywiście w sezonie, wydanych zostanie zdecydowanie mniej pozwoleń na używanie motorowego sprzętu wodnego na jeziorze Białym w Okunince koło Włodawy. To skutek alarmującego raportu postępującej degradacji tego jeziora. Starosta włodawski twierdzi, że motorówki będą mieć tylko policja i dyżurni pogotowia ratunkowego.

Za handel towarami z podrobionymi znakami znanych firm grozi kara do dwóch lat więzienia. W tym roku zajęła się tą sprawą policja w Zamościu. Ujawniono dużo podróbek zabawek, odzieży, artykułów biurowych i przemysłowych o łącznej wartości 60 tys. złotych. To tylko w Zamościu, a kontrole tego typu będą przeprowadzane również w innych miejscowościach.

W ciągu bieżącego półrocza ilość oddziałów przedszkolnych wzrośnie dwukrotnie, a to w związku z ustawą wstrzymującą pójście sześciolatków do pierwszych klas szkół podstawowych. W Lublinie będzie od drugiego półrocza 50 oddziałów przedszkolnych, przy dotychczasowych 25.

Mieszkanka Lublina Olga K. została skazana na 2 miesiące pozbawienia wolności w zawieszeniu na 2 lata okresu próby i 800 zł grzywny. We wrześniu 2015 r. skomentowała w internecie film pokazujący uchodźców, obrażając imigrantów z Syrii. Policji udało się ustalić jej tożsamość. Olga K. jest bezrobotna i samotnie wychowuje dziecko. Oskarżona przyznała się winy, nie ukrywała faktu, że umieściła w internecie obraźliwy wpis. Jednak twierdziła, że nie zdawała sobie sprawy, że może nim kogoś urazić i że doprowadzi ją to do tak poważnych konsekwencji.

Mieszkańcy Lublina mogą ubiegać się o dofinansowanie montażu instalacji fotowoltaicznych na swoich domach. Miasto zamierza wystąpić o fundusze europejskie, które zapewniłyby dofinansowanie tej inwestycji. Ankiety do udziału w miejskim projekcie «Lubelska Energia Fotowoltaiczna» można składać do końca lutego w Biurze Zarządzania Energią Urzędu Miasta Lublin.

Kardiologzy ze szpitala kardiologicznego w Lublinie przy ulicy Jaczewskiego wymyślili specjalną kamizelkę kardiologiczną, która pomaga pacjentom cierpiącym na migotanie przedsionków. Chroni ona chorych przed niebezpiecznymi skutkami migotania, które mogą doprowadzić do udaru mózgu, a nawet śmierci. Kamizelka ma cztery prostokątne wkładki owinięte materiałem, w których znajduje się siatka miedziana. Jej zadaniem jest tłumienie zewnętrznego pola elektromagnetycznego o niskiej częstotliwości, a także przed powrotem nawrotów migotania przedsionkowego. Warto zaznaczyć, że koszt kamizelki jest bardzo niski, wynosi ok. 200 złotych. Obecnie ten wynalazek jest w fazie prób u 19 pacjentów w wieku od 40 do 70 lat. Naukowcy twierdzą, że będą potrzebne jeszcze kolejne próby u co najmniej stu osób. Wszystko wskazuje na to, że kamizelki sprawdzą się w praktycznym zastosowaniu.

Люблінська інформація

«Кінець хаосу навколо люблінського залізничного вокзалу!» – йдеться в назві статті газети «Kurier Lubelski». Дійсно, приїжджі до Любліна одразу після виходу із залізничного вокзалу на Вокзальну площу виявляють аж три зупинки автобусної та тролейбусної комунікації. Вони знаходяться на значній відстані одна від одної, й не відомо, до якої треба прямувати, щоб потрапити потім до центру міста. Із 1 березня до послуг пасажирів, які добиратимуться до центру Любліна, буде лише одна зупинка. Зупинки, розміщені на вулиці Газовій («Головний залізничний вокзал 04» і 06), буде перенесено на зупинку «Головний залізничний вокзал 02», яка знаходиться безпосередньо навпроти головного входу. Розташування інших кінцевих зупинок змінюватимуть.

У Польщі все більше міст забороняють надавати територію циркам, які мають у своєму репертуарі виступи дресированих звірів. Вроцлав першим запровадив заборону, згодом – Познань і Варшава, а зараз до них приєднався й Люблін.

Із дня на день поблизу Любліна, Красниставу, Свідника чи Ленчної потужні машини, необхідні для сейсмічних досліджень, визначатимуть розмір покладів нафти і природного газу. Вже зараз частково відомо, що такі поклади, зокрема газу, наявні. Дослідження проводитимуть представники «Геофізики Краків» поблизу 14 міст і гмін, розташованих в концесії Любліна. Геофізичні машини «відвідають» околиці Файславіц, Глуска, Яблонної, Кшчонова, Любліна, Ленчної, Мелгєва, Мілейова, Пясків, Рибчевіц, Спичина, Свідника, Травників і Вульків. Результати попередніх досліджень будуть відомі вже у квітні, адже ця справа нагальна й дуже важлива для економіки всієї країни.

Люблінська сільськогосподарська палата пропонує встановити вздовж східного кордону країни огорожу з сітки, заввишки разом із фундаментом 150 см. Паркан мав би вберегти Польщу від африканської чуми свиней, яку нещодавно було виявлено в Україні, Білорусі та Росії. Від африканської чуми свиней, як правило, страждають дикі кабани, але є також випадки захворювань свійських свиней. У такому разі, навіть якщо захворіє тільки одна тварина, треба одразу знищувати все поголів'я. Головні «постачальники» чуми – дикі кабани. У Польщі вже кілька разів знаходили загинилих та, як показали дослідження, заражених диких кабанів, які перейшли через кордон із Білоруссю. Воеводська ветеринарна інспекція в Любліні та Надбужанський відділ прикордонної служби в Холмі стримані у своїх коментарях. У свою чергу Державний ветеринарний інститут стверджує, що проект будівництва такої прикордонної загорожі не реальний.

При Люблінській лікарській палаті успішно діє хор лікарів. Вони з радістю приділяють свій вільний від роботи час захопленню музикою. Лікарі беруть участь у концертах для хворих і запевняють, що музика – одна з форм терапії. Нині співучі лікарі готуються до виступів на Конгресі медичної Полонії у Варшаві.

У цьому році під час сезону буде видано відчутно меншу кількість дозволів на використання моторного обладнання на Білому озері в Окунінці біля Влодави. Це результат тривожного звіту щодо погіршення стану цього озера. Влодавський староста стверджує, що моторні човни матимуть тільки поліція та чергові медики.

За торгівлю товарами з підробленими знаками відомих фірм передбачено покарання до двох років ув'язнення. У цьому році цією справою зайнялася поліція в Замості, яка виявила багато підробок іграшок, одягу, офісних та промислових товарів на загальну суму 60 тис. злотих. І це лише в Замості. Подібні перевірки проводитимуть також в інших населених пунктах.

Упродовж цього півріччя кількість дошкільних відділень зросте вдвічі у зв'язку із законом, який дозволяє не відправляти шестирічних дітей до перших класів початкових шкіл. У Любліні з наступного півріччя буде 50 дошкільних відділень, хоча нині їх нараховують 25.

Жительку Любліна Ольгу К. засудили на 2 місяці позбавлення волі з умовним відбуттям покарання терміном на 2 роки і зобов'язали виплатити штраф у розмірі 800 злотих. У вересні 2015 р. вона прокоментувала в Інтернеті фільм про біженців, образивши іммігрантів із Сирії. Поліції вдалося встановити її особу. Ольга К. безробітна й самостійно виховує дитину. Звинувачена зізналася у скоєнні злочину та не приховувала того факту, що розмістила в Інтернеті образливий коментар. Проте вона стверджувала, що не розуміла, що цим може когось нашкодити і що це призведе до таких серйозних наслідків.

Жителі Любліна можуть подавати заявки на додаткове фінансування для встановлення сонячних батарей на своїх будинках. Місто планує звернутися за фінансовою допомогою до європейських фондів. Анкети для участі в міському проекті «Люблінська сонячна енергія» можна подавати до кінця лютого в Бюро управління енергією Люблінської міської адміністрації.

Лікарі з кардіологічної лікарні в Любліні на вулиці Ячевського винайшли спеціальний кардіологічний жилет для пацієнтів із миготливою аритмією. Жилет запобігає ускладненням аритмії, яка може призвести до інсульту чи навіть смерті. Він має чотири прямокутні вкладки, обгорнуті матеріалом, у якому знаходиться мідна сітка. Її завдання – знизити зовнішнє електромагнітне поле низької частоти, а також не допустити повторення миготливої аритмії. Варто зазначити, що вартість жилету доволі низька і становить приблизно 200 злотих. Нині винахід знаходиться на стадії тестувань серед 19 пацієнтів віком від 40 до 70 років. Науковці стверджують, що знадобляться чергові випробування щонайменше серед 100 осіб. Усе вказує на те, що жилети покажуть відмінний результат у практичному застосуванні.

Szczyt NATO podniesie bezpieczeństwo Polski

Po spotkaniu z sekretarzem stanu USA w Waszyngtonie szef polskiego MSZ Witold Waszczykowski powiedział, że po lipcowym szczycie NATO w Warszawie bezpieczeństwo Polski i całej wschodniej flanki NATO zostanie podniesione. Dodał, że mówiono głównie o problemach bezpieczeństwa we wschodniej Europie.

Relacjonując dziennikarzom trwającą około pół godziny rozmowę z sekretarzem stanu USA Johnem Kerryem, Waszczykowski powiedział, że Kerry poruszył też temat «wewnętrznych wyzwań» Polski.

Rzeczpospolita

Саміт НАТО підвищить безпеку Польщі

Після зустрічі з держсекретарем США у Вашингтоні керівник польського МЗС Вітольд Ващиковський сказав, що після липневого саміту НАТО у Варшаві безпека Польщі та цілого східного флангу НАТО підвищиться. Також він додав, що говорили переважно про проблеми безпеки у Східній Європі.

Підсумовуючи журналістам півгодинну розмову із держсекретарем Джоном Керрі, Ващиковський розповів, що Керрі також порушив тему «внутрішніх викликів» Польщі.

Rzeczpospolita

Start brytyjskich myśliwców w związku z rosyjskimi bombowcami

Dwa myśliwce Typhoon brytyjskich Królewskich Sił Powietrznych wystartowały dla przechwycenia dwóch rosyjskich bombowców, zmierzających w kierunku przestrzeni powietrznej Wielkiej Brytanii – poinformowało brytyjskie ministerstwo obrony.

Według brytyjskich mediów myśliwce wystartowały w trybie alarmowym z bazy Coningsby w hrabstwie Lincolnshire. Do naruszenia brytyjskiej przestrzeni powietrznej nie doszło.

Rosyjskie samoloty zidentyfikowano jako naddźwiękowe bombowce strategiczne Tupolew Tu-160 (oznaczenie zachodnie Blackjack) o numerach bocznych 94101 i 94104. Pierwsza z tych maszyn nosi imię słynnego radzieckiego lotnika bombowego z czasów II wojny światowej Pawła Tarana, a druga imię marszałka Aleksandra Gołowanowa, który w latach 1946–48 dowodził radzieckim lotnictwem dalekiego zasięgu.

Polska Agencja Prasowa

Старт британських винищувачів через російських бомбардувальників

«Два винищувачі «Турпоон» британських Королівський повітряних сил піднялися для перехоплення двох російських бомбардувальників, що наближалися до повітряного простору Великобританії», – повідомило Міністерство оборони Великобританії.

За повідомленнями британських медіа, винищувачі стартували в терміновому режимі з бази Конінгсбі в графстві Лінкольншир. Порушення британського повітряного простору не відбулося.

Російські літаки було ідентифіковано як надзвукові стратегічні бомбардувальники «Туполев Ту-160» (західна назва «Blackjack») із номерами на борту: 94101 і 94104. Перша з цих машин носить ім'я знаного радянського льотчика-бомбардувальника періоду Другої світової війни Павла Тарана, а друга – ім'я маршала Олександра Голованова, котрий у 1946–1948 рр. керував радянською дальньою авіацією.

Polska Agencja Prasowa

Ćwiczenia Rosji i NATO na tym samym morzu. «Zbliżamy się do wojny z nimi»

Rosjanie prowadzą wielkie ćwiczenia wojskowe w rejonie Morza Czarnego. Jednocześnie na tym akwenie mają rozpocząć się manewry sił morskich NATO. W gruzińskim porcie Batumi pojawiły się cztery okręty Sojuszu, w tym dwa z Turcji, której relacje z Rosją pozostają szczególnie napięte. W niezapowiedzianych manewrach wzdłuż granicy z Ukrainą, na anektowanym Krymie oraz na wodach Morza Czarnego i Morza Kaspijskiego uczestniczy 8,5 tys. rosyjskich żołnierzy oraz 50 okrętów z Floty Czarnomorskiej i Floty Kaspijskiej.

Ćwiczenia zorganizowano w czasie szczególnego napięcia w relacjach rosyjsko-tureckich na tle zaangażowania obu tych państw w konflikt wewnętrzny w Syrii. – Mielśmy wiele tego typu niezapowiedzianych ćwiczeń w ciągu ostatnich trzech lat, to ważny element szkolenia sił wojskowych – powiedział Aleksander Kramiczkin, ekspert ds. wojskowych. – Nie mali багато такого типу незапланованих навчань упродовж останніх трьох років, це важливий елемент навчання військових сил, – заявив експерт із військових

TVN 24

Навчання Росії та НАТО на одному морі. «Наближаємося до війни з ними»

Росіяни проводять велике військове навчання в районі Чорного моря. Одночасно там заплановано маневри морських сил НАТО. В грузинський порт Батумі прибули чотири кораблі Альянсу, зокрема два з Туреччини, відносини якої з Росією залишаються напруженими. У незапланованих навчаннях уздовж кордону з Україною, в анексованому Криму та у водах Чорного й Каспійського морів беруть участь 8,5 тис. російських солдатів і 50 кораблів Чорноморського та Каспійського флотів.

Навчання організовано під час особливої напруги в російсько-турецьких відносинах на тлі втручання обох держав у внутрішній конфлікт в Сирії. «Ми мали багато такого типу незапланованих навчань упродовж останніх трьох років, це важливий елемент навчання військових сил, – заявив експерт із військових

2016 | NATOscape

питань Олександр Крамичкін. – Вони не повинні бути сигналом для інших, проте в конкретному випадку це, звичайно, застереження для турків, оскільки ми наближаємося до війни з ними».

TVN 24

NATO i UE walczą z cyberprzestępcami

NATO i Unia Europejska łączą siły w walce ze światową cyberprzestępczością. O zagrożeniu ze strony ataków hakerskich i stronach konfliktu w cyberwojnach mówił w Polskim Radiu 24 Paweł Terczyński, ekspert ds. cyberprzestępczości.

Z raportu firmy Akamai, specjalizującej się w analizowaniu ruchu sieciowego i zagrożeń bezpieczeństwa wynika, że w ostatnich miesiącach 2015 roku palmę pierwszeństwa w generowaniu ataków w sieci przejęła Wielka Brytania. Osobnym czynnikiem są ataki towarzyszące realnym konfliktom zbrojnym, czego przykładem są choćby ataki rosyjskie czy Państwa Islamskiego.

Polskie Radio 24

NATO i ЄС воюють із кіберзлочинцями

NATO i Європейський Союз об'єднують сили проти світової кіберзлочинності. Про загрози хакерських атак, кібервійни говорив на «Польському радіо 24» експерт у справах кіберзлочинності Павел Терчинський.

У звіті фірми «Akamai», яка спеціалізується на аналізі мережевого руху і загроз безпеки, зазначено, що в останні місяці 2015 р. пальму першості в генеруванні атак в Інтернеті перейняла Великобританія. Окремий чинник – атаки, які супроводжують реальні збройні конфлікти, наприклад атаки Росії чи Ісламської держави.

Polskie Radio 24

Polska włączy się do walki z Państwem Islamskim?

Szef Biura Bezpieczeństwa Narodowego Paweł Soloch poinformował, że Polska zadeklarowała swój udział we wsparciu walki z IS.

– Jest taka deklaracja z naszej strony, że jesteśmy gotowi uczestniczyć w patrolach monitorujących i zgłosiliśmy cztery nasze samoloty – powiedział. – Szczegóły będą uzgadniane na poziomie technicznym, w każdym razie taka deklaracja z naszej strony padła – dodał.

W Brukseli minister obrony narodowej Antoni Macierewicz zapowiedział, że Polska będzie współuczestniczyć w działaniach przeciwko terrorystom. – W najbliższych tygodniach zostaną ustalone szczegóły, wstępnie mówiliśmy o działaniach rozpoznawczych i szkoleniowych – zadeklarował.

Andrzej Duda zapytany o deklarację szefa MON w sprawie udziału Polski w koalicji przeciwko islamskim radykałom, odparł, że obecnie nie ma absolutnie takich postanowień, a kwestie te będą dyskutowane na forum NATO.

Informacyjna Agencja Radiowa

Польща долучиться до боротьби з Ісламською державою?

Керівник Бюро національної безпеки Павел Солох повідомив, що Польща заявила про свою участь у підтримці боротьби з ІД.

«Відповідно до заяви з нашої сторони ми готові брати участь у моніторингових патрулюваннях і надамо чотири літаки для цього. Деталі узгоджуватимуть на технічному рівні. У будь-якому разі ми зробили таку заяву», – додав він.

У Брюсселі міністр національної оборони (МНО) Антоній Мацеревич передбачив, що Польща братиме участь у спільних діях проти терористів: «У найближчі тижні буде оголошено про деталі, початково ми говорили про розвідувальну та навчальну діяльність».

Андрей Дуда, котрого запитали про заяви керівника МНО щодо участі Польщі в коаліції проти ісламських радикалів, відповів, що нині немає таких рішень, а це питання обговорюватимуть на форумі НАТО.

Informacyjna Agencja Radiowa

Nowa zimna wojna. Czy Rosja sprowokuje Zachód?

– Rosja konsekwentnie komunikuje, że nie zgadza się z tym porządkiem, jaki się wykształcił po rozpadzie ZSRR i chce nowej architektury bezpieczeństwa – mówił w Dwójce Wojciech Lorenz z Polskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych.

«Zachód i Rosja wchodzi w okres nowej zimnej wojny» – tak mówił na konferencji bezpieczeństwa w Monachium rosyjski premier Dmitrij Miedwiediew.

– Мєдвєдєєв здає собі справу, że powrót do zimnej wojny jest absolutnie nie do przyjęcia dla zachodnich polityków i społeczeństw, bo pociąga za sobą wydatki na zbrojenia i powoduje ciągłą niepewność – zauważał Wojciech Lorenz.

Zdaniem analityka PISM Rosja chce powstrzymać rozszerzanie się wpływów NATO i Unii Europejskiej. Kluczem do ustępstw Zachodu, może być sytuacja w Syrii.

Dwójka

Нова холодна війна. Чи Росія спровокує Захід?

«Росія постійно заявляє, що не погоджується з порядком, який виник після розпаду СРСР, і прагне нової системи безпеки», – сказав на радіо «Двójка» Войцєх Лорєнц із Польського інституту міжнародних справ.

«Захід і Росія входять у період нової холодної війни», – зазначив на конференції з питань безпеки в Мюнхені російський прем'єр-міністр Дмитро Мєдвєдєєв.

«Мєдвєдєєв розуміє, що повернення до холодної війни абсолютно неприйнятне для західних політиків та суспільств, оскільки тягне за собою витрати на озброєння та призводить до постійної непевності», – зауважив Войцєх Лорєнц.

На думку аналітика, Росія хоче стримати розширення впливів НАТО і Європейського Союзу. Ключем для поступків Заходу може бути ситуація в Сирії.

Dwójka

Polacy ufają swojemu wojsku i NATO

Największym zaufaniem Polacy darzą organizacje charytatywne – 85 proc. badanych ufa Wielkiej Orkiestrze Świątecznej Pomocy, 83 proc. Caritasowi. Dużym zaufaniem społecznym cieszą się również takie instytucje jak wojsko (79 proc.), harcerstwo (73 proc.) czy Kościół rzymskokatolicki (70 proc.).

Policji ufa 65 proc. ankietowanych, władzom lokalnym – 64 proc., Rzecznikowi Praw Obywatelskich – 63 proc., a Instytutowi Pamięci Narodowej – 62 proc. Porównywalna liczba respondentów wyraża zaufanie do instytucji międzynarodowych, których Polska jest członkiem – NATO (62 proc.), ONZ (57 proc.) oraz Unii Europejskiej (56 proc.). Najmniejszym zaufaniem Polacy darzą partie polityczne – ufa im 20 proc.

Badanie CBOS «Aktualne problemy i wydarzenia» przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich wspomaganých komputerowo w dniach 7–14 stycznia 2016 r. na liczącej 1063 osoby reprezentatywnej próbie losowej mieszkańców Polski.

Gazeta Wyborcza

Поляки довіряють своєму війську й НАТО

Найбільшу довіру серед поляків мають благодійні організації: 85 % опитаних довіряють «Великому оркестру святкової допомоги», 83 % – фонду «Карітас». Велику довіру суспільство має до війська (79 %), харцерів (73 %) та римо-католицького костелу (70 %).

Поліції довіряють 65 % опитаних, місцевим органам влади – 64 %, омбудсмену – 63 %, а Інституту національної пам'яті – 62 %. Подібну кількість довіри поляки висловили до міжнародних інституцій, до яких входить Польща: НАТО (62 %), ООН (57 %) та Європейський Союз (56 %). Найменшою довірою серед поляків відзначаються політичні партії: їм довіряють 20 %.

Дослідження CBOS «Актуальні проблеми і події» проведено методом безпосереднього опитування через комп'ютер упродовж 7–14 січня 2016 р. серед 1063 жителів Польщі.

Gazeta Wyborcza

Eksport niemieckiej broni wzrósł w 2015 r. do 7,5 mld euro

Rząd Niemiec zezwolił w 2015 r. niemieckim koncernom na eksport broni o wartości 7,5 mld euro – poinformował minister gospodarki Sigmar Gabriel. Rok wcześniej Niemcy sprzedały broń za niecałe 4 mld euro. Katar dostanie czołgi za 1,66 mld euro.

W rzeczywistości wartość eksportu w zeszłym roku mogła być jeszcze większa, ponieważ przedstawiony przez ministra raport nie uwzględnił zbiorowych dostaw broni i sprzętu w ramach kooperacji z krajami Unii Europejskiej i NATO. Te dane mają być uzupełnione w terminie późniejszym.

Gabriel zaznaczył, że umowa na dostawę czołgów do Kataru o wartości 1,66 mld euro została wynegocjowana przez poprzedni rząd, a jej zerwanie oznaczałoby konieczność wypłaty olbrzymiego odszkodowania.

Gazeta.pl

Експорт німецької зброї у 2015 р. зріс до 7,5 млрд євро

«Уряд Німеччини у 2015 р. дозволив німецьким концернам експортувати зброю на суму 7,5 млрд євро», – повідомив міністр економіки Зігмар Габрієль. Роком раніше Німеччина продала зброї майже на 4 млрд євро. Катар отримає танки за 1,66 млрд євро.

Насправді вартість експорту в минулому році може бути ще вищою, оскільки представлений міністром звіт не передбачає збірних поставок зброї та обладнання в рамках кооперації з країнами Європейського Союзу та НАТО. Ці дані мають доповнити пізніше.

Габрієль зазначив, що договір на поставку танків до Катару вартістю 1,66 млрд євро заключив попередній уряд, тож його розрив означав би необхідність виплатити величезне відшкодування.

Gazeta.pl

PRASA // РОБОТА

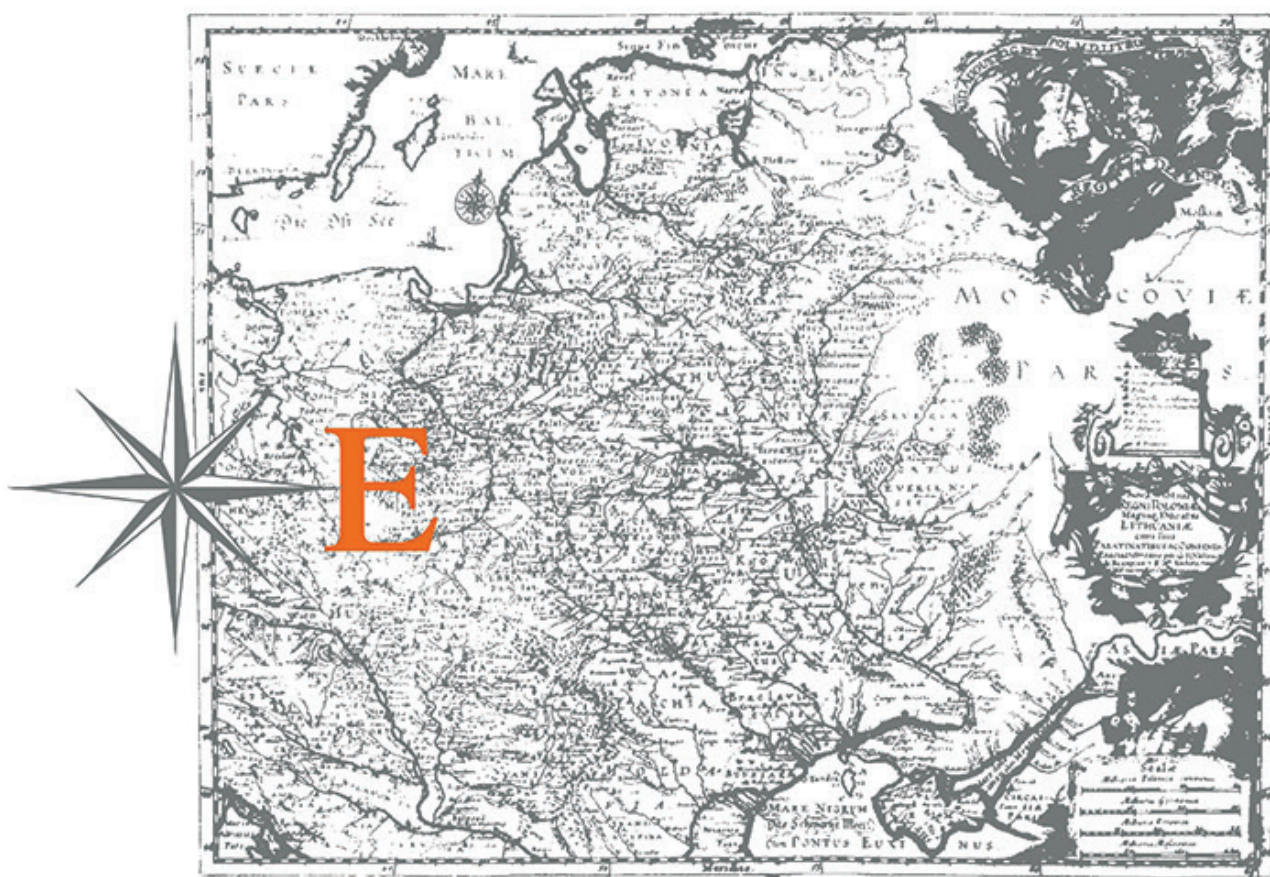
Луцький міський центр зайнятості

Посада	З/П	Вимоги / Роботодавець
апаратник борошно-мельного виробництва	2 100	Веде процес очищення зерна та продуктів розмелу від металомігнітних домішок способом вловлювання (витягування) їх за допомогою магнітних загороджень на електромагнітних сепараторах, магнітних колонках (Володимир-Волинський).
бухгалтер	2 355	Знання 1 С бухгалтерії, ведення бухгалтерського обліку товарно-матеріальних цінностей (Володимир-Волинський).
верстатник дерево-обробних верстатів	3 000	проводити розпилку деревини та її обробку (Володимир-Волинський).
викладач професійного навчально-виховного закладу	3 000	Проводити навчання студентів у відповідності з вимогами державних освітніх стандартів.Дотримуватись навчальної та трудової дисципліни, контролювати режим відвідування занять (Володимир-Волинський).
водій автотранспортних засобів	2 000	автомобіль марки "ГАЗЕЛЬ", розвезення молочних продуктів (Володимир-Волинський).
водій автотранспортних засобів	2 176	дорожньо-ремонтний пункт с.Заріччя; автомобіль марки "Газель";проводити обслуговування та технічний ремонт автомобіля, знання правил дорожнього руху та перевезення пасажирів (Володимир-Волинський).
водій автотранспортних засобів	3 222	автомобіль марки "КРАЗ", забезпечувати належний технічний стан автотранспортного засобу,забезпечувати справність обладнання відповідно до вимог стандартів, що стосується безпеки дорожнього руху (Володимир-Волинський).
водій автотранспортних засобів	3 000	доставка хлібобулочних виробів по місту, керувати легковими, вантажними автомобілями всіх типів і марок, перевіряти технічний стан, здійснювати заправку автомобіля паливом, мастильними матеріалами (Володимир-Волинський).
водій автотранспортних засобів	4 185	Перевезення вантажу, проводити дрібний ремонт транспорту (Володимир-Волинський).
водій автотранспортних засобів	1 400	Виявляти та усувати несправності в результаті поломки на дорозі; брати участь у ремонті вантажного автомобіля в стаціонарних умовах, перевезення вантажу по Україні (Володимир-Волинський).
водій автотранспортних засобів	1 700	Перевезення пасажирів. Знання налаштування автобуса (Володимир-Волинський).
двірник	1 900	Підмітання вулиць міста, загібання листя, в осінньо-зимовий період посипання та розчищення доріжок від снігу (Володимир-Волинський).
дорожній робітник.	2 101	Виконувати найпростіші роботи під час будівництва, утриманню та ремонту автомобільних доріг: встановлення дорожніх знаків, ямковий ремонт доріг, нанесення ліній пішоходного переходу (Володимир-Волинський).
дорожній робітник.	2 101	дорожнь-ремонтний пункт с.Заріччя, Виконувати найпростіші роботи під час будівництва, утриманню та ремонту автомобільних доріг: встановлення дорожніх знаків, ямковий ремонт доріг, нанесення ліній пішоходного переходу (Володимир-Волинський).
зоотехнік	4 300	Вирощування курчат бройлера
інженер	4 700	Виконувати обов'язки заступника головного інженера. Вивчає та аналізує інформацію, технічні дані, показники і результати роботи, узагальнює і систематизує їх, проводить необхідні розрахунки (Володимир-Волинський).
інженер-програміст	1 925	Додатково виконувати обов'язки адміністратора єдиної державної електронної бази з питань освіти (Володимир-Волинський).
керуючий магазином	3 400	магазин " наш Край" (біля автостанції), проводити заповнення накладних, прийом товару, знання ПК, графік роботи: понеділок-п'ятниця: з 9-00 до 18-00, з 13-00 по 14-00, обідня перерва, в суботу з 9-00 до 12-00 (Володимир-Волинський).

Посада	З/П	Вимоги / Роботодавець
комірник	2 200	забезпечувати збереження товарно-матеріальних цінностей, оформлення накладних, відпущення готової продукції зі складу замовником, брати участь у проведенні інвентаризації товарно-матеріальних цінностей, вести облік складських операцій (Володимир-Волинський).
контролер на контрольно-пропускному пункті	1 600	Відеонагляд. Контроль доступу на територію підприємства (Володимир-Волинський).
кухар	1 800	знання рецептури та технології приготування страв (Володимир-Волинський).
лікар ветеринарної медицини	4 000	Проведення лікувально- профілактичної роботи в період вирощування курчат бройлера (Володимир-Волинський).
майстер виробничого навчання	2 000	Технік-механік, проводити практичне професійне навчання учнів середніх спеціальних навчальних закладів, також учнів на виробництві.Знайомитт з технікою і технологією, навчати практичним прийомам і навичкам, здійснювати контроль за виконанням завдань (Володимир-Волинський).
Менеджер (управитель) з логістики	3 500	Формування маршрутів по доставці готової продукції до торгових точок (Володимир-Волинський).
менеджер (управитель) із збуту	3 500	Реалізація готової продукції (Володимир-Волинський).
механік	1 500	випуск автобусів на лінію та впуск з лінії, обстеження автобусів на несправність (Володимир-Волинський).
оброблювач птиці	2 100	оброблення тушок птиці (Володимир-Волинський).
оператор поштового зв'язку	1 730	Приймає, обробляє та видає всі види внутрішніх та міжнародних поштових відправлень. Приймає та видає грошові перекази, виплачує пенсії та грошові допомоги. Обробляє вхідну пошту (Володимир-Волинський).
офіціант	2 000	кафе "Лакомка"сервіровка столу, зустріч відвідувачів, знайомство їх з меню, одержання замовлення, передача замовлень у гарячий і холодний цехи кухні; режим роботи 4 дні працювати, 4 дні вихідні; (довіз до місця проживання) (Володимир-Волинський).
охоронник	1 500	охорона приміщень, майна та прилеглих територій (Володимир-Волинський).
охоронник	3 000	Графік роботи : доба через двоє, забезпечення спецодягом (Володимир-Волинський).
підсобний робітник	2 700	відносити та складати дошки, допомагати верстатнику у розпилівці дерева (Володимир-Волинський).
продавець непродовольчих товарів	2 000	маг."Заграва" відділ парфюмерії (Володимир-Волинський).
продавець непродовольчих товарів	1 446	Працювати в магазині "Мегабуд". Продаж сантехніки. Графік роботи: з 9-00 до 15-30 та з 11-00 до 18-00 (Володимир-Волинський).
продавець непродовольчих товарів	1 446	Магазин "Княжий" продаж шпалер та світильників (Володимир-Волинський).
продавець продовольчих товарів	1 500	працювати в кафетерии на території лікарні, реалізація фасованої продукції та хлібобулочних виробів, розвантажувально-навантажувальні роботи до 25 кг, графік роботи: 1 день з 10-00 до 19-00, 2 день: з 8-30 до 15-00. Вихідні по графіку (Володимир-Волинський).
продавець продовольчих товарів	2 500	магазин "Заграва", режим роботи: з 8.00 до 21.00 (через 3 дні); знати асортимент, класифікацію, терміни зберігання товарів певної групи; правила продажу продовольчих товарів (Володимир-Волинський).
продавець продовольчих товарів	1 500	одержувати товар зі складу для реалізації, обслуговувати покупців,торгівля хлібобулочними виробами,своєчасна здача коштів, одержаних від торгівлі хлібобулочними виробами,складати товарні звіти та акти на брак, нестачу, оформляти вітрини (Володимир-Волинський).

Посада	З/П	Вимоги / Роботодавець
продавець продовольчих товарів	2 500	магазин "Околиця",працювати по 3 дні з 9.00 до 21.00,Готувати товари до продажу: перевіряти цілісність пакування; перебирати, протирати, товари; забезпечувати наявність відповідно оформлених цінників (Володимир-Волинський).
продавець продовольчих товарів	2 000	маг. "Арсен" Режим роботи: з 8-30 до 20-00, два дні працювати, два вихідні. Телефон для довідок: 0676899737 (Володимир-Волинський).
редактор технічний	1 500	Працювати в редакції газети "Місто вечірнє". Забезпечувати редакцію видання оперативною та іншою актуальною інформацією. Відстежувати громадсько-політичні події, новини в галузі культури та мистецтва. Готувати текстовий матеріал (Володимир-Волинський).
робітник з комплексного обслуговування й ремонту будинків	1 413	Здійснювати прибирання і санітарне утримання будинків та прилеглих територій, технічне обслуговування ремонт будинківі споруд з виконанням ремонтно-будівельних робіт (Володимир-Волинський).
слюсар з ремонту автомобілів	1 400	слюсар-електрик з ремонту автомобілів; проводити ремонт електропроводки автобуса (Володимир-Волинський).
Технік-лаборант	2 000	проведення лабораторних аналізів, оформлення документації на них (Володимир-Волинський).
тракторист	2 600	Перевезення вантажу, виконувати дрібний ремонт техніки (Володимир-Волинський).
Фельдшер ветеринарної медицини	3 000	Профілактика захворювань птиці (Володимир-Волинський).
швачка	3 326	Пошиття легкого жіночого одягу згідно заданих лекал, дотримання правил техніки безпеки на виробництві (Володимир-Волинський).
бетоняр	2 600	Виконує бетонування простих бетонних та залізобетонних конструкцій (Ковель).
бухгалтер	2 282	Синтетичний та аналітичний облік рахунків, проведення звірок,інвентризації, ведення розрахунків з поставальниками та покупцями (Ковель).
водій автотранспортних засобів	7 100	Забезпечувати рух автомобілів різних марок (Ковель).
водій автотранспортних засобів	1 500	Перевезення поштових відправлень автомобілем УАЗ-3741, забезпечення належного технічного стану автотранспортного засобу перед виїздом (Ковель).
водій автотранспортних засобів	3 000	Забезпечувати транспортні перевезення вантажів великогабаритними тягачами марок RENO, DAF, SCANIA по території України та за кордон протяжністю від 500 до 1500 км. Дотримуватись термінів доставки замовлень до місця призначення та правил дорожнього руху (Ковель).
водій автотранспортних засобів	1 660	Працювати водієм легкового автомобіля, здійснювати перевезення господарсько-обслуговуючого персоналу ЦРЛ (Ковель)
водій навантажувача	2 977	Здійснювати навантаження(ПК-6) вантажів на всіх видах транспорту. Переміщення та уकुчування матеріалів, роботи з ковшем (Ковель).
водій всюдихода	2 500	Керує колісним, гусеничним всюдиходом. Перевіряє технічний стан перед виїздом транспортного засобу на лінію (Ковель).
головний бухгалтер	2000	Подання звітності у загальній системі оподаткування, знання 1С Бухгалтерії 8 (Ковель).
головний інженер	3 200	Організація діяльності технічних служб готелю. Своєчасне оформлення, подання даних по лічильниках. Здійснювати контроль за дотриманням правил охорони праці (Ковель).

Крім того є багато інших вакансій,
за додатковою інформацією звертатися за адресою:
м. Луцьк, вул. Ярошука, 2, тел.: 72-72-58, 4-92-68

UNIwersYTET WARSZAWSKI XXVI WSCHODNIA SZKOŁA LETNIA

Wykłady – seminaria – sesje specjalne – wizyty w instytucjach, archiwach i bibliotekach – objazdy naukowe

1 – 21 lipca 2016 r.

WYKŁADY I SEMINARIA WSCHODNIEJ SZKOŁY LETNIEJ

WYKŁADY – dziesięciu profesorów z Polski i z zagranicy

SEMINARIA – cztery do wyboru wedle tematyki badań uczestników

WARSAW EAST EUROPEAN CONFERENCE

Dyplomy Szkoły otrzymało dotąd ponad 600 absolwentów z kilkudziesięciu krajów Europy Środkowej i Wschodniej, Azji Środkowej, Kaukazu, Zachodniej Europy

WSCHODNIA SZKOŁA LETNIA – UNIwersYTET WARSZAWSKI – STUDIUM EUROPY WSCHODNIEJ

Pałac Potockich, Krakowskie Przedmieście 26/28; PL 00-927 Warszawa

tel. 22 55 22 555, fax 22 55 22 222

e-mail: wsl.studium@uw.edu.pl; www.studium.uw.edu.pl

Projekt jest współfinansowany w ramach programu polskiej współpracy rozwojowej Ministerstwa Spraw Zagranicznych w 2016 r.

polska pomoc

Projekt jest współfinansowany ze środków finansowych otrzymanych z Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ramach konkursu na realizację zadania «Współpraca z Polonią i Polakami za granicą w 2016 r.»
Za pośrednictwem Fundacji „Wolność i Demokracja”

Monitor
Wołyński

Założyciel/Zasnovnik - Валентин ВАКОЛЮК
Zespół redakcyjny/Редакційна колегія:
Walenty WAKOLUK/Валентин ВАКОЛЮК
Natalia DENYSIUK/Наталія ДЕНИСЮК
Wiktor JARUCZYK/Віктор ЯРУЧИК
Iryna KANAHEJWA/Ірина КАНАГЕЄВА

Redaktor naczelny: Walenty WAKOLUK
Korekta: Jadwiga DEMCZUK, Olga SZERSZEŃ
Redaktor techniczny: Iryna KANAHEJWA
Redaktor odpowiedzialny: Aleksander SWICA
Tłumaczenia: Switłana PYZA,
Natalia DENYSIUK

Główny redaktor: Валентин ВАКОЛЮК
Коректори: Ядвіґа ДЕМЧУК, Ольга ШЕРШЕНЬ
Технічний редактор: Ірина КАНАГЕЄВА
Відповідальний редактор: Олександр СВИЦА
Переклад: Світлана ПИЗА,
Наталія ДЕНИСЮК

Адреса редакції:
43025 Луцьк, вул. Крилова 5/7
tel/faks (0332) 72 54 99
e-mail: info@monitor-press.com
www.monitor-press.com

Свідчення про реєстрацію
ВЛ № 339-73Р від 19.05.2009 г.
Тираж: 6000. Замовлення: 1615
Друк - Волинська обласна друкарня:
Луцьк, пр. Волі 27.
Друк офсетний, формат А 3